

ДОДАТКОВІ МЕТРИ:

ТИМ, ХТО ПЛАНУЄ ДОБУДОВУ, ДОВЕДЕТЬСЯ СТВОРЮВАТИ ОБ'ЄДНАННЯ СПІВВЛАСНИКІВ » с. 4

БІЛЬШЕ НОВИН

WWW.20MINUT.UA

СПРАВА ЩЕПАНОВСЬКОГО
ВЖЕ У ЛЬВОВІ

[НОВИНИ » с.3](#)

20 ХВИЛИН

№57 • 13.05-14.05.2011

“БУМБОКС” ІДЕ В
ТЕРНОПІЛЬ

[НОВИНИ » с.2](#)

РЕКОМЕНДОВАНА ЦІНА
**2
50
грн**

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

П'ЯТНИЦЯ-СУБОТА

“Мене врятували інстинкт і шолом...”

Мотоцикл і легківка зіткнулися поблизу майдану Перемоги 11 травня.
Мати водія авто запевняє, що мотоцикліст їхав на великій швидкості.
Натомість останній стверджує, що це автомобіліст не стежив за дорогою

Наталія БУРЛАКУ,
0-97-445-82-67,
nataliya.burlaku@gmail.com

Імплантацію великого пальця лівої руки зробили мотоциклістові після аварії, що трапилася 11 травня на “Дружбі”. Чоловіка далі обстежують у комунальній лікарні швидкої допомоги.

Мотоцикл Kawasaki ninja 600 їхав вулицею Мазепи в бік майдану Перемоги. Автівка Fiat Tempra рухалася йому назустріч і намагалася виконати лівий поворот.

“За кермом дивився на дитину”

— Водій авто не пропустив мене на головний дорозі, — розповідає потерпілий мотоцикліст Віктор. — Якби я не вивернув кермо, то в їхав би йому просто у дверцята. Слава Богу, вчасно зреагував. Усі залишилися живі. Коли піднімався до майдану Перемоги, в мене була швидкість 70 кілометрів на годину. Це максимум, що я міг “вигинути”.

На переході, як Віктор каже, він пропустив пішохода і поїхав далі.

— Переді мною з’явилось авто, — пригадує чоловік. — Водій повернувся наліво. Коли я наблизився, то помітив, що він дивився не на дорогу, а на дитину, яка сиділа поруч.

Продовжуючи, Віктор говорить, що до останнього сподівався, що авто загальмує. Проте — марно. Тоді зробив усе, аби його об’їхати. Коли падав, відпустив кермо. Інакше,каже, міг би травмуватися ще більше. Голову врятував нещодавно куплений силіконовий шолом.

Напередодні дня аварії тернополянин мав, як він стверджує,

— Віктор їхав на другій передачі, — каже знайомий потерпілого Юрій Білецький (19 р., у центрі)

віщий сон.

— Снилося, що потрапив в аварію, — продовжує Віктор. — А наступного дня так і сталося...

Водій не викликав швидку

Найбільше обурює потерпілого те, що водій авто не допоміг йому і навіть не викликав швидку.

— Я сам піднявся, позбирав свої

кросявки, які позліталі при падінні, — розповідає він. — Той хлопець підійшов через деякий час, лаявся. І повернувся у свою машину. Медиків викликали очевидці. Дякую спеціалістам, які приїхали швидко і вчасно допомогли.

Віктор перебуває у травматологічному відділенні. Йому вже зробили імплантацию великого пальця.

— Ще мені щось казали про черепно-мозкову травму, — додає молодий чоловік.

Рідні розповідають, що про спортивний мотоцикл Віктор мріяв давно. А коли в нього був вибір — квартира чи “залізний кінь”, обрав останній варіант.

[НОВИНИ](#)

>> [стор.3](#)

КОРОТКО НОВИНИ

Сесію зірвали

- Більше 80 господарських питань не розглянула 12 травня облрада. Друге пленарне засідання сесії фактично не відбулося.

Депутати встигли лише заслушати інформацію заступника начальника обласної міліції Василя Облещука про події 9 травня у Тернополі. Представники “Свободи” намагалися добитися від правоохранителя відповіді на запитання “Кого у Парку Слави захищали міліціонери?” Регіоналка Ярослава П’яла врешті заявила, що представники фракції Партиї регіонів брати участь у “клунаді” не будуть. Її однопартійці залишили залу. Пленарне засідання перенесли на 19 травня.

“Серце до серця”

- Всеукраїнська благодійна акція “Серце до серця” триває до 15 травня.

Відбувається вона в області шостий рік поспіль. Щоразу зібрані кошти витрачали на придбання обладнання для хворих дітей.

— Цьогорічна акція проходить під гаслом допомоги дітям, хворим на цукровий діабет, — каже Арсен Ляхоцький з управління у справах сім’ї та молоді обладміністрації. — За зібрані кошти придбають інсулінові помпи. Їх передадуть обласній дитячій лікарні.

Усі очі можуть звертатися у штаб акції за адресою: вул. ІФранка 12, каб.14. Деталі — за телефоном 097-611-59-88.

Задекларував 225 тисяч доларів

- Іноземних доходів на суму 2,5 млн грн задекларували минулого року в області, повідомили початківці.

Суми заробітків коливаються від 200 до 225 тис. доларів. Загалом сьогодні за кордоном легально працюють біля 100 жителів Тернопільської області. Найбільше їх у Сполучених Штатах, Польщі та Німеччині.

РЕКЛАМА

АРСЕНАЛ-ЦЕНТР
м. Тернопіль
вул. Збаразька, 16
тел.: (0352) 43-00-72
43-00-82

11009_20_300

www.arsenal.com.ua

- металочерепиця
- профнастіл
- сендвіч-панелі
- теплоізоляція
- водостічні системи
- сайдинг
- монтажні роботи

ШОУ RIA 2011
Запрошуємо творчі колективи м. Тернополя до участі в грандіозному святі.
Телефон для довідок 43-00-50 (відділ Промо)

117651 204

НОВИНИ

Редактор рубрики **Ірина ПОГОРИЛА**, Iryna.Pogorila@gmail.com

СЬОГОДНІ НА САЙТІ
www.20minut.ua

Найбільше читають:

- За оральний секс на дискотеці з тернополян стягнули по дві тисячі гривень
- Тернопіль: За пропори 9 травня шарпалися вже після панахиди
- У Тернополі ще одна смерть на вулиці
- Батько вважає, що його дітей зомбують віряни з тернопільського парку
- За телефон платитимемо більше
- У Львові постраждав голова Тернопільської облради
- У Тернополі бігборд — із датою кінця світу через 13 днів

Найчастіше обговорюють:

- Батько вважає, що його дітей зомбують віряни з тернопільського парку <http://te.20minutua/news/10197582>
- Тернопіль: За пропори 9 травня шарпалися вже після панахиди <http://te.20minutua/news/10197473>
- За оральний секс на дискотеці з тернополян стягнули по дві тисячі гривень <http://te.20minutua/news/10197312>
- У Львові постраждав голова Тернопільської облради <http://te.20minutua/news/10197479>
- Ветерани у Тернополі дякували комуністам "20 хвилин", №56 11-12.05.2011)
- У Тернополі зіткнулися автомобіліст із мотоциклістом <http://te.20minutua/news/10197644>

Скоро будемо купатися

На пляжах мають бути туалети та роздягальні

Наталія БУРЛАКУ,
0-97-445-82-67

Прибережні території, де відпочивають люди, із настанням літньої пори мають облаштувати як місця масового відпочинку.

Детальніше про підготовку до купального сезону розповів начальник центру пропаганди управління МНС в області Ігор Невінський.

Що називають місцями масового відпочинку?

До місць масового відпочинку населення на водних об'єктах належать земельні ділянки з прилеглим водним простором. А також — водні об'єкти, на яких розташовані атракціони, місця для за-

няття водними видами спорту та любительського й спортивного рибальства у зимовий період.

Які вимоги до місць, які відводять під пляжі?

— Вони мають розміщуватися вище місць скидання промислових і побутових стічних вод і бути віддаленими від них. Прибережна територія має бути обладнана туалетами, роздягальними, мати дощові стоки. У місцях масового купання, на пляжах, базах відпочинку і в плавальних басейнах повинні бути обладнані й розміщені на видних місцях стенді з інформацією, якою попереджають про нещасні випадки на воді.

Якою має бути аквато-

Відповіальність за червоні пропори – на Хоптяні

— Мене дивує, що на засіданні немає Валентина Хоптяна, — зауважує депутат облради Олександр Стадник. — Ганебні події 9 травня — наслідок дій нинішньої влади... Винен у всьому Хоптян, а міліція була лише інструментом. Прокуратура із цим має розібратися.

Ігор Невінський (28 р.)

рія пляжу?

— Дно акваторії пляжу має бути рівним, щільним, із пологим спуском без уступів, не глибше ніж 1,75 м, вільне від багна, водоростей, очищене від корчів, брухту та інших предметів, які можуть бути небезпечними для життя та здоров'я відпочивальників. Межу запливу позначають буями помаранчевого або

червоного кольору на відстані до 50 м від берега, але якщо там не глибше ніж 1,5-1,75 м. У місцях, заборонених для купання, повинні бути встановлені щити з написами "КУПАТИСЯ ЗАБОРОНЕНО!", а небезпечні місця позначають віхами або буями з написом "НЕБЕЗПЕЧНО!".

Чи повинні на пляжах бути рятувальники?

— На кожному пляжі оздоровчої установи і в місцях масового відпочинку громадян створюють сезонні відомчі рятувальні пости, організовують постійні чергування рятувальників. Інакше відкриття і функціонування оздоровчих закладів та пляжів загального користування заборонене.

ФОТО ДНЯ

14.00 • 12 травня • набережна Ставу

Робітники оздоблюють бокову стіну Тернопільського замку. Із фронтальної стіни риштування уже зняли. Тепер вони залишилися лише збоку. Зі слів працівників, до завершення роботи над цією частиною замку залишилося зовсім небагато

20 ЯКІСНІ НОВИНИ щодня

Читайте щоденну газету "20 хвилин" за чашкою кави у:

Літерія-кафе "Бенедетто"
гравінг Женев-Женеві
тел. 52-68-51
бул. Сагайдачного, ба

Кафе "Коза"
тел. 52-23-75
мкр-н Центр:
буль. І.Шевченка

Літерія "Челентано"
бул. Злуки, 45
т-ц Юблейний 2 пов.

Літерія "Каштан"
тел. 42-42-38
бул. Крушинського, 14

"Кав'ярня на Валобій"
тел. 52-38-12
вулиця Валобія, 4

Італійська кухня "Скарія"
тел. 52-40-68
бул. Чорновола, 2

Затримали із хабарем

• Хабар у розмірі 21 тис. грн отримав через посередника керівник одного з обласних відділів Міністерства оборони від приватного підприємця. Чиновника затримали працівники облуправління боротьби з організованою злочинністю УМВСУ в його службовому кабінеті, щойно той отримав готівку. Порушили кримінальну справу за фактом отримання хабара. Розслідування проводить військова прокуратура Тернопільського гарнізону.

РЕКЛАМА

м. Тернопіль
вул. Листопадова, 1
тел. (0352) 52-70-07,
22-04-50, 22-04-60
www.kreator-bud.com

Найкращий дім – власний дім

ПАЙОВА ЧАСТКА

Центр, Східний

Житловий комплекс "ARGO":
вул. С.Бандери-Протасевича здача 2012р.
Елітний житловий будинок "СТАРИЙ ПАРК":
вул. С.Бандери
Житловий будинок "BUTTERFLY":
бульвар П.Куліша здача 2012р.

Ми вирішимо все ВАШI питання КВАЛІФІКОВАНО
БУХГАЛТЕРІЯ БЕЗ ПРОБЛЕМ

- бухгалтерський облік
- податковий облік
- кадровий облік
- документообіг
- здача звітів

Аутсорсингова компанія ПП "Експерт В2В"
м. Тернопіль, Вул. 15 Квітня 6
тел.: 067 354 73 05, 096 833 96 90
e-mail: expertB2B@gmail.com

117808_20.2

117808_20.3

117808_20.4

117808_20.5

117808_20.6

117808_20.7

117808_20.8

117808_20.9

117808_20.10

117808_20.11

КОМПЛЕКСНИЙ РЕМОНТ
ходова, двигун, кузов

РІХТУВАННЯ

ЗВАРЮВАННЯ

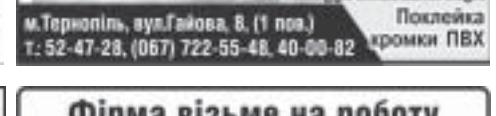
ФАРБУВАННЯ

легкові, буси, автобуси,
вантажні автомобілі

тел.: 067-355-64-36, 42-28-53

МЕБЛІ

на
блакитні замовлення
пред
кухні *
ПРИХОДІ *
ШАФИ-КУПЕ *
ОФІСИ *
СТОЛИ ОФІСНІ *
ДИДЯЧІ *
ВІТАЛЬНІ *
ТРУБНІ КОНСТРУКЦІЇ *
АПТЕКИ, БАРИ *
ортопедичних матраців
Поклейка
кромки ПВХ

м. Тернопіль, вул. Гайова, 8, (1 пов.)
т: 52-47-28, (067) 722-55-48, 40-00-82

Поклейка
кромки ПВХ

Фірма візьме на роботу

водіїв- дальнобійників

диспачера по Україні та Росії

Постійна робота

Висока зарплата (1 грн/км)

тел. (0352) 43-39-11,
(050) 377-39-10

Врятував інсінкт

Мотоцикл і легківка зіткнулися поблизу майдану Перемоги 11 травня. Мати водія авто запевняє, що мотоцикліст їхав на великій швидкості. Натомість останній стверджує, що винен в аварії автомобіліст

Продовження.
Початок на стор. 1

Привіз "залізного коня" з Італії. Ремонтував теж там, бо в Тернополі немає потрібних запчастин. Нещодавно поставив на нього вихлопну трубу за кількасот євро. Вона створює ефект великої гучності, зауважують рідні. Таке враження, наче летить торпеда.

Відмовляється від свого захоплення молодий хлопець не збирається. Але дуже шкодує, що улюблених мотоциклів вже не відновити.

— В аварії я не винен, — наголошує тернополянин. — Але не хочу калічти життя тому хлопцю. Його батькам, котрі приходили в лікарню, сказав, що не хочу, щоб їхній син ніс кримінальну відповідальність. Нехай просто повернуть мій мотоцикл. Я заробляв на нього довгі роки.

"Він не міг летіти"

Не вірить у версію про те, що Віктор їхав зі швидкістю 200 км/год, його теща Марія Драбик. Її кореспондент "20 хвилин" зустріла на місці події.

— У мене аж серце захопило, коли почула звістку, — продовжує пані Марія. — Дякувати Богу, живий залишився й сильно не постраждав. Він не вперше сів за кермо й знає, як керувати мотоциклом. Тому й зумів вивернуті кермо. А ще вміє правильно падати.

Їхати на великій швидкості на Майдані просто нереально, переконана жінка.

— Я сама іздила з Віктором багато разів. Знаю, що він рухається акуратно, — каже жінка. — Розмовляла з таксистами, які все бачили. Вони також підтверджують те, що Віктор не летів. Просто в нього спортивний мотоцикл.

Він важить більше 300 кілограмів. Молодь любить, щоб мотоцикл сильно гурчав.

"Думав, що вбився"

Потужний звук ще не означає великої швидкості, вважає інший мотоцикліст Юрій Біленський. Каже, що особисто допомагав грузити побитий транспорт на евакуатор і бачив, що той був на другій передачі.

— Знайомі подзвонили, сказали, що на "Дружбі" аварія, — розповідає юнак. — Одразу приїхав. Бож ми, мотоциклист, знаємося між собою. Віктора саме забирала швидка.

На Юрія та його товаришів-мотоциклистів, які приїхали на подію, посыпалася образи.

— Рідні хлопця, який був за кермом авто, почали обзвинувати нас бідлом, — додає він. — Якщо ми на двох колесах, то, значить, — не люди. Якщо на мотоциклі, то летиш уже під 200. На жаль, це — психологія більшості. Але якби він справді так їхав, то розпіяв би ту машину напів.

Не вірив, що мотоциклісту

вдається вижити, свідок події — таксист Богдан Курило.

— Я побачив його вже за 2-3 метра перед машинною, — розповідає чоловік. — Дивлюся, він перелетів і впав. Думав, що вбився. Аж відвернувся. Але таки залишився живий. Мабуть, у сорочці народився.

"Йому б розуму..."

Натомість мати водія авто (прізвище та ім'я називати відмовилася — прим. ред.) переконана, що винен саме мотоцикліст.

— До того, як повернати, син зупинився, пропускаючи тих, хто іде знизу, — розповідає вона. — Водія мотоцикла тоді не було видно. Син каже, що він з-за маршрутки вилетів чи хтозна звідки. Я питала людей, котрі торгують через дорогу. Вони підтверджують, що той потерпілий не їхав, а летів. І велике щастя від Бога, що він віпав на капот, а не врізався в передні двері. Було б три трупи. Адже син їхав з дев'ятичною дитиною, яку забрав зі школи.

скарга від товариства з обмеженою відповідальністю "Ласка-Лізинг", місто Київ, — зачитав суддя Михайло Півторак. — Згідно з цією скаргою кредитор просить скасувати ухвалу господарського суду від 26 квітня 2011 року в частині призначення арбітражним керуючим Дідича Володимира. У силу приписів законодавства суд скерував матеріали справи до Львівського апеляційного господарського суду. На сьогоднішній день у провадженні господарського суду Тернопільської області справи немає.

Зі слів Михайла Півторака, повторно засідання для розгляду заяви "Ласка-Лізинг" може бути призначено лише після повернення справи до Тернопільського господарського суду. Люди відреагували на це по-різному.

— Можливо, поки справу розглядатимуть у Львові, під-

— Я щасливий, що залишився живий, — говорить Віктор (24 р.). — Завжди мріяв мати спортивний мотоцикл, але тепер навіть не знаю, що думати

Ще 28 березня Зіновій Щепановський запевняв пайовиків, що його фірма не збанкрутє у жодному разі

Світлана ГРИВАС,
0-96-709-74-60

Справу про банкрутство МП "Тернопільська фірма "Будівельник" господарський суд 12 травня не розглядав. Її матеріали передали до Львова.

Ще за кілька хвилин до початку засідання у справі банкрутства фірми Зіновія Щепановського біля входних дверей суду зібралися з півсотні очіх отрапити усредину. Правоохоронці пояснювали, що зал розраховані лише на 20 чоловік.

— Не чіпай! — вигукувала одна літня жінка. — Я все одно зайду! То у вас на мене є закон, а у нього — нема!

Відтак жінка таки потрапила у залу. Ще кілька десятик залишилися на вулиці. Саме ж засідання тривало всього кілька хвилин. Суддя нагадав про позов київської

тягнуться люди з майновими правами, — каже одна з пайовиків, пані Тетяна (прізвища не назвала, — прим. ред.). — Але що то даст? То — права на повітря!

Як розповідали пайовики, куди звертатися і як діяти далі, вони вже не знають.

— Щось треба робити, бо влада нас не чує, — додає пайовик Марія Коропецька. — Ми пишемо листи до президента, звертаємося до місцевої влади. А нам кажуть, що нічого не можуть зробити. Бо він — приватний власник! Він живе в Україні — і живе приспівуючи, справляє 50-річчя. Ну як це так? За наші гроші... Серед пайовиків є такі люди, чий будинок навіть не починали зводити, але вони вже заплатили усе сповна. Де ж наші мільйони?

Дивіться відео
www.20minut.ua/news/10197644

SMS-новини
від читачів «20 хвилин»

• Вашу новину прочитають

78 979

тернополян

Ви гарантовано отримаєте 10 гривень* на Ваш мобільний рахунок

Просто надсилайте новини на номер 0-97-184-17-38

Читала в Інтернеті, що хочуть пустити тролейбус вулицею Симоненка. Нарешті! Пошвидше б тільки. Аби знову все не завершилося одними обіцянками. Валентина (41 р.)

Наш мер обіцяв до літа заасфальтувати всі ями на дорогах, а де результат? Хай би краще муніципальна поліція обводила жовтою фарбою ями на дорогах, як колись уже робили в місті. Анатолій (35 р.)

„20 хвилин“ відповідає:
Пропозиції щодо покращення роботи муніципальної поліції можна повідомляти за номером: 25-08-63

Всі говорять, що цукор дорожчатає й далі. Чого чекати в Тернополі?
Віктор (32 р.)

„20 хвилин“ відповідає:
За останні 10 днів цукор на Тернопільщині подорожчав на 2%, з початку року — на 5%, повідомили у державній інспекції контролю за цінами в Тернопільській області.

Ніколи не думала, що в Тернополі у книжковому магазині можна працювати лише через так звані "блати". Обійшовши магазин зрозуміла, що одного бажання і значні - замало. Юлія (22 р.)

Хотіла купити капустину в одному із супермаркетів на „Східному“. Вся капуста вже була поважена, упакована та на кожній була відповідна ціна. Коли заради цікавості переважила П, то виявилось, що вона легша на 20 грамів від тієї ваги, що вказана на упаковці. Продавці пояснили, що, мабуть, вона всхлає. От і вір після цього магазинам! Марія (43 р.)

Подорожчали на центральному ринку помідори та огірки на 2-3 гривні. Продавці пояснюють, що через похолодання знизився урожай. Людмила (25 р.)

Не раз переконуюся, яка низька культура в нашій молоді. Я на восьмому місяці вагітності і коли зайдла в маршрутку, то місцем мені поступився лише дідуся із палицею, в той час як біля нього сиділи молоді люди. Оксана (31 р.)

Нещодавно іздили на ринок скуповуватися, то виявилось, що домашня сметана подорожчала на 4 грн, а сир — на 5 грн. Це при тому, що надій збільшилися і ціни мали би піти вниз. Валентина (34 р.)

* У разі публікації Вашої новини, отриманої на телефон 0-97-184-17-38 ВМБ-півдомілем, інформація має належати Вашої ім'я, як та називати оператора мобільного зв'язку для поповнення Вашого рахунку на 10 грн. Також Ви можете передомілти інформацію про події за телефоном 43-00-60 без нарахування вказаної виплати.

Добудовувати потрібно легально

Андрій ШКУЛА,
0-97-910-46-38

Більшість добудов біля багатоповерхових будинків у Тернополі — незаконні. Тим, хто тільки планує добудову, потрібно створювати об'єднання співвласників (ОСББ) і отримати дозвіл від усіх мешканців будинку.

Масовий демонтаж незаконних прибудов може розпочатися уже за кілька тижнів, зазначають в інспекції державного архітектурно-будівельного контролю. Прибудови до багатоповерхівок, зведені без дозволів на самовільно захопленій прибудинковій землі, за законом, мають бути демонтовані.

Суд зобов'язує демонтувати

Самі ж власники прибудинкових добудов кажуть, якби була можливість будувати легально, то саме так і зробили б. Однак такого способу раніше не було, а тому доводилося діяти в обхід законів. Свої права люди готові відстоювати в суді.

— Всі добудовують, бо у квартирі мало місця. Що тут такого? — каже тернополянин Сергій, власник квартири з прибудовою на першому поверсі будинку на просп. Злуки. — Я лише на метр вийшов за межі свого балкона. Залив міцній фундамент, поставив міцні стіни. Сусід зверху собі добудував з погожистих і легких піноблоків. Все міцне і надійне. Чому не можна?

Чоловік каже, що намагався отримати дозвіл у міськраді — не дали. Почав

будувати сам. Вклав більше 10 тисяч гривень.

Подібна ситуація і в інших власників нелегальних добудов. Вони готові навіть заплатити штрафи, але зберегти добудову.

— Такий штраф справді є. Зараз він у межах 170 гривень, але найближчим часом має суттєво зрости, — пояснює заступник начальника управління з питань містобудування та архітектури Олег Фостяк. — А після цього людина отримує приліс усунути порушення. Тобто — демонтувати добудову.

Тернополяни штраф плачуть, проте збудоване не нищать, а намагаються узаконити. Здебільшого — через суд.

— Але без надання земельної ділянки під цю прибудову та приведення її у відповідність нормам це неможливо, — пояснює пан Фостяк. — Шансі легалізувати прибудови є лише в тих, хто живе у малоповерхових будинках. Але не одно- чи двоповерхові прибудови до багатоповерхівок. Оскільки земельні ділянки під частини будинків та під квартири не виділяють. Тому суди також зобов'язують людей демонтувати те, що побудували.

Виявленням фактів самочинного будівництва займаються працівники інспекції державного архітектурно-будівельного контролю. Залив міцній фундамент, поставив міцні стіни. Сусід зверху собі добудував з погожистих і легких піноблоків. Все міцне і надійне. Чому не можна?

Чоловік каже, що намагався отримати дозвіл у міськраді — не дали. Почав

прибудови. Витрати компенсуватиме той, хто її зробив.

Отримати згоду всіх сусідів дуже важко

Більшість добудов у Тернополі — нелегальні, наголошують у міській раді. Лише окремим тернополянам пощастило отримати дозволи у минулі роки. Зараз їх одержати практично неможливо, оскільки під добудову не віддають земельних ділянок.

— Просити дозвіл на прибудову може лише ОСББ як власник чи користувач прибудинкової земельної ділянки, — продовжує пан Фостяк. — Прибудова має бути на всю висоту будинку, оскільки лише в такому випадку є можливість дотриматися системності фасадів. Проте й це можна робити тільки без порушення авторських прав на об'єкти архітектури. Такі питання ОСББ вирішують за згодою всіх мешканців. Але щоб усі підтримали сусіда — рідкість.

Безпечність самочинних добудов — це ілюзія, наголошують у міськраді.

— У Тернополі були випадки, коли такі прибудови просто руйнувалися, — пригадує пан Олег. — Це не дивно, адже вони не надійні і до стін будинку часто просто прикручені тяжами. Після того, як фундамент природно осідає, прибудова відходить від основних стін.

Один із таких випадків трапився в 2009 р. на вул. Клима Савури. Там завалилася прибудова на першому поверсі. Цегляні стіни впали назовні, бетонна плита — всередину. Тоді, на щастя, ніхто не постраждав.

Добудувати додаткові метри до багатоповерхівок можна

Порядок дій:

1 Створити ОСББ

2 Отримати дозвіл у міській раді

3 Розпочати роботи

Потрібні документи:

- Заява на ім'я міського голови від користувача земельної ділянки — ОСББ
- Копія рішення зборів ОСББ
- Нотаріально завірені документи на земельну ділянку, свідоцтво і статут ОСББ
- Передпроектні матеріали: ескізний проект, топозйомка з зазначенням мереж, приблизний генплан і орієнтовні обсяги робіт

Заборонено:

- перекривати вентиляційні отвори евакуаційних вікон люків-виходів з підвальних та цокольних приміщень;
- розташовувати прибудови на консолях до великопанельних будинків;
- закривати прибудовами зовнішні газопроводи;
- порушувати гідроізоляцію підземних частин будинків;
- підкопувати чи порушувати цілісність основного фундаменту будинку;
- будувати на самочинно захоплених земельних ділянках;
- утеплювати і скліти існуючі балкони і поджії окремих квартир;
- створювати нові і розширювати існуючі балкони і лоджії;
- створювати нові віконні прорізи і розширювати існуючі;
- змінювати форму і колір окремих віконних рам і балконних дверей.

В інспекції державного архітектурно-будівельного контролю запевнюють: скоро в тернополян зникнуть нелегальні додаткові метри.

— Частково відбулась і ще відбувається зміна нормативно-правової бази та реструктуризація самої інспекції, —

пояснює начальник територіального управління з контролю за будівництвом об'єктів №1 інспекції державного архітектурно-будівельного контролю Павло Мельник. — Після цього закінчаться за лічені тижні. Після того зростуть і суми штрафів, і методи нашої

роботи.

Щоправда, в іспекції не повідомили, скількох людей оштрафували минулими роками та скільки добудов демонтували. Проте на тяжнули, що через недосконалість старого законодавства таких людей та будов були одиниці.

“Сонечко” святкуватиме 30-річчя

Світлана МАЛА,
0-96-825-58-69

Ювілейний виступ проведе в неділю, 15 травня, у ПК “Березіль” дитячий ансамбль танцю “Сонечко”.

На святі танцюватимуть дітки з основного складу та підготовчих груп. Почесними гостями фестивалю будуть випускники ансамблю зі своїми номерами.

Колектив “Сонечка” активно працює над популяризацією українських фольклорних танців.

Організатори обіцяють багато яскравих вражень.

— До кожного танцю ми шиюмо спеціальні костюми, — каже керівник колективу Зіновія Бирда. — Загалом у нашому творчому доробку понад 65 постановок народних танців та близько 80 — для театралізованих музичних вистав. У рядах колективу щорічно проходять школу понад 250 юних виконавців, яким неодноразово аплодували в Україні, Росії, Польщі, Болгарії, Сербії, Молдові, Франції. Ансамбль є лауреатом і дипломантом багатьох обласних,

регіональних, всеукраїнських та міжнародних конкурсів.

Основний склад колективу — 60 діток віком від 10-ти до 17-ти років. Наймолодших, від 5-ти років, приймають у підготовчу групу.

Із виступів колективу, каже пані Зіновія, тернопільський малечі дуже подобається “Танець маленьких сніговиків”, “Танець розбійників”, “Танець жабенят” та інші.

На святкування 30-річчя ансамблю 15 травня о 15.00 у ПК “Березіль” запрошується усіх тернополян. Вхід — вільний.

Учасники ансамблю “Сонечко” неодноразово виступали на сценах різних європейських країн

РЕКЛАМА

Щочетверга на телеканалі ІНТБ у прямому ефірі дивіться програму ВЛАДА ВІДПОВІСТЬ

Далоги з представниками влади веде у прямому ефірі Наталка Барнич. Якщо Вас щось цікавить, турбує чи обурює в діяльності влади, тоді телефонуйте у студію за номером 51 16 59.

прямий ефір: четвер 21:00
повтор: ведіння 20:30
понеділок 12:00

vladavidpovist@intb.te.ua

ПІДПРИЄМСТВО РИФ
розсувні системи з алюмінієм

17 років на ринку Тернополя!

вул. Довженка, 18, тел. 43-80-30

Подаруй собі комфорт!

www.rif.te.ua

Lama виступить на “Шоу RIA”

Пише нові пісні прямо після концертів, в автівці дорогою додому, на зйомках кліпів і після записів інтерв'ю популярна українська співачка Lama

Ірина НОЖЕНКО,
0-96-149-37-26,
irina.nozenko@gmail.com

Послухати улюблені хіти співачки і пісні з її нового альбому тернополяни зможуть наживо на “Шоу RIA-2011”.

Медіа-Корпорація RIA на своє свято запрошує всіх тернополян. Відбудеться воно у неділю, 29 травня, на Театральному майдані. Детальніше про свій виступ Lama розповіла телефоном.

— Які пісні увійдуть у твою концертну програму в Тернополі?

— Буде повноцінна концертна програма. Ми застівамо найвідоміші хіти — “Тримай”, “Знаєш, як болить”, “Серце мое”, “Літак”, “Мені так треба”, “З джерела” та кілька нових пісень. На концерт у Тернополі приїдемо у повному складі.

Більшість пісень до нового альбому ми вже записали. За час, коли творили новий альбом, з'явилось багато нових емоцій, переживань та подій. Тому не поспішаємо із виходом альбому. Має пройти певний час, аби це якнайкраще передати слухачам.

— **Ти багато працюєш. Як знаходиш час для відпочинку?**

— Я навчилася поєднувати відпочинок із роботою. Наприклад, коли знімали кліп на пісню “З джерела”, зйомки проходили в Барселоні. Мені дуже імпонує це місто. Можна до безкінечності милуватися архітектурою Гауді, морем... Вражає й сама атмосфера та енергетика міста. Ми там зустріли багато харизматів (одна з релігійних течій Католицької церкви — прим. ред.). У них такий незвичний погляд, наче вони із космосу.

А ще завжди цікаво спостерігати посмішки місцевих жителів і їхню реакцію на різні події.

— **Чому ваш гурт обрав саму таку назву? Чи впливає вона на творчість?**

— Ця назва прийшла мені, як думка. Якось я познайомилася із тибетцем. Він навчив мене правильно медитувати та ще багатьох речей, які допомагають правильно сприй-

мати світ. Також ця назва прийшла мені уві сні. Сни — це продовження того, що ми переживаємо у реальному житті.

Тож назва Lama однозначно впливає не тільки на нашу творчість, а й на життя. Після того, як почала виступати під цим псевдонімом, я стала вегетаріанкою. Приймаючи рішення у повсякденному житті, більше слухаю своє серце. Сильно загострилася інтуїція. Можна навіть сказати, що Lama створила мене такою, якою я є зараз, задала стиль, у якому працюю.

— **Ти не раз виступала у Тернополі. Які враження від нашого міста?**

— Будь-яке місто — це, насамперед, люди, які в ньому живуть. Я дуже люблю Тернопіль. Щоразу, коли я їду з Києва додому в Івано-Франківськ, то проїжджаю через ваше місто. Також дуже люблю містечко Ямпіль дорогою до Тернополя. Там можна скуштувати дуже смачні страви справжньої української кухні.

— **Чи чекаєш на зустріч із тер-**

— Часто новий текст пісні народжується одразу після концерту чи інтерв'ю, — каже вокалістка гурту Lama Наталя Дзеніків

нопільською публікою?

— Диски, газети, телебачення — це ніколи не замінить живого спілкування із людьми. Пригадую, коли востаннє виступала у Тернополі, це було на відкритому майданчику. Там отримала масу приемних емоцій — як на сцені, так і в позакулісній ат-

мосфері, під час спілкування із фанами. Було помітно, що люди сприймають і розуміють нашу музику. Коли ти бачиш зі сцени людські очі і відчуваєш вдячність за свою творчість, це ні з чим не порівняти. Такі зустрічі — надзвичайно приемні.

Книжковий фестиваль — три дні

Віталій ДЕРЕХ,
0-96-714-38-79,
vitalij.dereh@gmail.com

Майже сорок видавництв представили свої книжки на фестивалі “Джура-фест”, який відбувався у драмтеатрі 11-13 травня.

З нагоди відкриття фестивалю 11 травня на Театральному майдані грав симфонічний оркестр. А відкриття заходу провели у вигляді музично-театралізованої вистави.

Більшість стелажів видавництв розташували на другому поверсі театру. У середу, відразу після відкриття, там було уже гамірно. Перед стендами збиралися цілі натовпи школярів, які вибрали собі художні книги. Також було багато студентів та дорослих тернополян.

— Ми прийшли після уроків усім класом, щоб подивитися на книги та, можливо, купити якісь, — каже учень четвертої школи Антон Лебедєв (10 р.) — Я дивлюся за художніми книжками. Ще не знаю, що куплю, але обов'язково виберу щось цікаве, бо люблю читати.

Школярі розпитували продавців про книги. Читали прямо перед стендами та розглядали ілюстрації

у художніх виданнях.

Натомість студенти більше цікавилися навчальною літературою. Тернополянин Валентин Воробйов купив собі дві книги, потрібні йому для навчання.

— Добре, що провели таке у Тернополі, помітно хоч якийсь рух та пожвавлення у книговидавництві, — розповідає Валентин. — Я купив “Чи можлива історія літератури?” Девіда Перкінса та “Теорію літератури в Польщі”. Разом обидва видання обійшлися мені у 50 грн.

Тим часом на сходах драмтеатру організували виставку дитячих малюнків. Діти намагалися передати своє бачення важливості рідної мови та української книги. Малювали фей, які читають книги, людей у національних строях із величезними книжками у руках та пейзажі із цитатами відомих людей про книги та мову.

Чимало заходів відбувалося і поза драмтеатром. У галереї “Бункермуз” 11 травня презентували всеукраїнський соціально-культурний проект та відкрили соціальну фотовиставку “Зірки. З книгою в серці”. А на малій сцені драмтеатру пройшов творчий вечір на чальника міського управління культури Олександра Сміка.

До участі у фестивалі також запросили таких літераторів, як Тарас Прохасько, Іван Андрусяк, Марія Чумарна, Андрій Бачинський, Влада Прокаєва.

Скажімо, Тарас Прохасько за один день у Тернополі провів аж п'ять зустрічей із читачами.

— У мене є принцип — не відмовлятися від участі у зустрічах із читачами у вузах, школах та інших місцях, — розповідає Тарас. — Це для мене не обтяжливо. Від цих зустрічей добре і мені, і читачам. Я підтримую проведення книжкового фестивалю у Тернополі. Дехто каже: навіщо робити це, якщо таке вже є у Львові. Але насправді це приносить багато користі вашому місту.

В обласній філармонії у рамках фестивалю пройшов вечір співаного слова, на якому виступали зі своїми піснями барди.

В останній день фестивалю, 13 травня, у Тернопільській обласній філармонії концерт даватимут музиканти Тернопільського музичного училища імені Соломії Крушельницької. Вхід на концерт — вільний. Початок о 16.00.

Дивіться фото, відео
www.20minut.ua/news/10197648

Тепер читати модно

Євгенія ЦЕБРІЙ,
0-96-915-39-23

Дитину найкраще привчити до читання тільки в один спосіб — показати їй батьків, які постійно читають. Так вважає телеведуча Марічка Падалко.

Вона та ще більше 40 зірок українського шоу-бізнесу знялися у фотосесії “Зірки. З книгою в серці”. Так, на фотографіях із книгами — Олександр Пономарьов, Ані Лорак, Гайтана, Віра Брежнева, Настя Каменських.

Фотовиставка діяла у галереї “Бункермуз” до 13 травня. Фото-проект організував Благодійний Фонд “Обдаровані діти — майбутнє України” Влади Прокаєвої (більш відомої як Влада Литовченко — прим. ред.).

— Девіз проекту: “Тепер читати модно!”, — розповідає представник благодійного фонду Ольга Косянська. — У рамках фотопроекту ми поповнююмо книгами фонди обласних бібліотек України. Це 500 книг. У цьому комплекти — наукова література, енциклопедичні видання, довідники, а також книги українських авторів. Сподіваємося, через декілька місяців приїдемо до Тернополя з книгами.

Популяризувати книги та читання потрібно через кумілів. Адже до них прислухається молодь, продовжує пані Косянська.

— Якщо Ані Лорак чи Настя Каменських казатимуть, що вони читають, — це підштовхне молодь, — зауважує вона.

Координаторам проекту, фотографам та моделям доводилося працювати в режимі нон-стоп з 9.00 до 22.00. Все пройшло дуже легко та весело. Не обійшлося й без курйозів.

— Приміром, для фотосесії з Настєю Каменськими придбали білу мишку, а згодом виявилося що це — декоративний цур, — пригадує Ольга Косянська. — Але тваринка не залишилася без дому, її до себе забрала Гайтана.

Представник благодійної організації додає, що й не сподівалася, що зірки так переймуться проблемою читання.

— Планували залучити до фотосесії близько 20-ти зірок, — каже вона. — Проте іші самі почали телефонувати. Фотосесію робили у студії зі справжніми книгами. Їх приносили із бібліотек рідних та знайомих. Це переважно класика.

Обговорюємо разом
www.20minut.ua/news/10197670

МИ ЗАПИТАЛИ

Віктор Монаков (55 р.), підприємець:

— Нещодавно придбав книгу Василя Шкляра “Чорний Ворон”. Купив її на книжковій виставці у Полтаві. Заплатив близько 60 грн. Поки що прочитав лише 100 сторінок, але книга подобається. Цікава.

Тарас Миськів (31 р.), завідувач відділом збуту:

— Люблю читати фантастику. Останнім часом читаю братів Стругацьких, Роберта Шеклі, Генрі Лайона. Читаю переважно ті видання, які сам купую. Люблю, щоб книга після прочитання залишалася у мене.

Богдана Кобрин (20 р.), редактор:

— Придбала і прочитала дві книги Єви Гати “Сюрприз долі” та “Бланк відчиняє двері”. Останню книгу купила недавно за 25 грн. Дуже цікаві обидві. Раджу їх прочитати. Там все тонко і психологічно.

Юрій Грицина (42 р.), адміністратор:

— Придбав та прочитав нещодавно книгу Дарії Корній “Гонихмарник”. Це українська версія популярного роману “Сутінки”. Книга мені сподобалася. Купував її у книгарні в Центрі за 33 гривні.

Тарас Прохасько (42 р.), письменник:

— Придбав і прочитав “Записки українського самашедшого”. Книга непогана, але я її довго чекав і очікував іншого. Ліна Костенко зазвичай пише позачасово, про речі за садничі. А цей роман зовсім не такий, хоч і хороший.

Валентин Воробйов (20 р.), студент:

— Придбав дві книги з теорії історії літератури. Відразу тут, на книжковому форумі. Ще їх не читав. Книги потрібні мені для навчання. Знайшов їх на стенді видавництва Києво-Могилянської академії.

Яку книгу придбали та прочитали останнім часом?

КОРОТКО НОВИНИ

Стихійних звалищ – 600

• Вже 600 незаконних смітників виявили в області від початку року. Про це повідомив головний санітарний лікар Степан Дністрян.

— Це свідчить про те, що належним чином не організували санітарну очистку, вивезення сміття і впорядкування сміттєвалищ, — зазначає головний лікар області. — За це 356 осіб ми притягнули до адмінівідповідальності.

Конкурс на герб села

• Конкурс на найкращий ескіз герба села Підгороднього оголосив виконкомом місцевої ради. Він триватиме до 15 травня, повідомили на сайті pidgorodne.org.ua.

Відтак ескізи, ідеї та пропозиції щодо герба цього при міського населеного пункту можна приносити у сільраду. Автора кращого ескізу обіцяють нагородити цінним подарунком.

Поповнили ряди армії

• Присягу на вірність українському народу урочисто склали у Бережанах 20 новобранців із Житомирської та Полтавської областей. Їх призвали у 777-й окремий Прутський орден Червоної Зірки полку матеріального забезпечення Тилу Збройних сил України.

Ця військова частина — у числі найкращих у Тилу Збройних сил України. За підсумками минулого року Бережанський полк визнали найкращим в автотранспортному управлінні тилу.

Патрульних інспекторів у Збаражі пересаджують на велосипеди

Євгенія ЦЕБРІЙ,
0-96-915-39-23,
tsebrij@gmail.com

співромовник.

Власне, посадити патруль на велосипеди — ідея пана Гулича. Адже Збараж — туристичне місто. Сюди приїздить багато людей, тут відвідується чимало масових заходів. Тож міліціонерам слід постійно бути готовими до правопорушен.

Вперше патрулі на велосипедах вийшли в місто на відкриття туристичного сезону 1 травня. Це дещо шокувало горожан, але згодом вони звикли до такого ноу-хау. Нині у райвідділі міліції — два велосипеди. Згодом планують придбати ще два, розповідає начальник Збаразького райвідділу міліції Віктор Гулич.

А підготував пана Гулича втілити в життя цю ініціативу один із працівників.

— У нас працює патрульні, які любить їздити велосипедом, — продовжує

Двоколісний транспортний засіб має ряд переваг, кажуть працівники збаразької міліції

керівник райвідділу. — Я подумав: «А чому б і ні?» Спочатку підлеглі сприйняли цю ідею зі сміхом. Тепер усім сподобалося. Адже їздити велосипедом зручно, до того ж, можна покращу-

вати свою фізичну форму. До речі, я також маю вдома велосипед і з задоволенням на ньому катаюся.

Пан Гулич сподівається, що такий досвід запозичать і Тернопіль, і райцентри.

— Знаю, що подібне є і в інших містах України, — каже керівник райвідділу міліції. — Думаю, що і тернопільським патрулям буде зручно так працювати. На-приклад, у гідропарку. Велосипедом міліціонери зможуть оперативно добрatisя на місце злочину.

Для працівників патрульної служби, які їздитимуть велосипедами, вже навіть пошили літню форму. Її дещо вдосконалили, зробивши штани завуженими. У таких буде зручніше їздити.

Велопатруль курсуватиме міським парком та центральною частиною міста щодня, а також під час проведення різноманітних масових заходів. Зберігають ровери у гаражі разом із міліцейськими автомобілями.

Обговорюємо разом
www.20minut.ua/news/10197657

Тролейбуси хочуть пустити через “Аляску”

Світлана ГРИВАС,
0-96-709-74-60

Закільцовати “Аляску” мають намір у “Тернопіль-електротрансі”. Для встановлення у цьому мікрорайоні контактної мережі підприємству потрібо майже 3 млн грн.

Такий проект, зважаючи на результат моніторингу мікрорайонів нашого міста, на підприємстві сьогодні називають найперспективнішим проектом розвитку тролейбусної мережі.

Ми постійно проводимо

мо спостереження за районами, де розвивається будівництво житла, аналізуємо кількість населення, яке там проживає, — каже директор КП “Тернопільелектротранс” Андрій Мастюх. — Тому добре орієнтуємося у потребах району. Відтак, маючи результати моніторингу “Аляски” та попередні кошториси, прораховуємо варіант прокладення мережі на вулицях Володимира Великого, Мороzenka та Симоненка.

Щоб реалізувати цей проєкт, підприємству необхідно кілька мільйонів гривень.

Окрім того, потрібні кошти для придбання засобів піресування. У цьому “Тернопільелектротранс” уже посприяла міськрада.

— У програмі з реформування житлово-комунального господарства, яку нещодавно прийняли у міськраді, передбачено кошти на придбання тролейбусів — як нових, так і тих, які були вже у користуванні, — продовжує пан Мастюх. — Тому ми змогли з такою матеріальною базою освоїти мікрорайон.

Загалом до освоєння нової території на підприємстві

хочуть підійти комплексно. Відтак уже запланували цілу систему заходів.

— Наразі ми проводимо акредитацію підприємства щодо самостійного навчання водіїв на його базі, — зауважує керівник. — Адже до того часу “Тернопільелектротранс” не мав ліцензії і не був акредитованім як організація, яка має право навчати водіїв тролейбуса. Після акредитації наших фахівців як викладачі ми набираємо групи для навчання.

За словами директора, для того, щоб стати водієм тро-

лейбуса, кожен охочий повинен пройти певний навчальний курс. Для цього на підприємстві готовять три класи — з будови тролейбуса, безпеки дорожнього руху та охорони праці.

До слова, коли ж саме візьмуться за прокладення мережі на “Алясці”, на комунальному підприємстві поки що не кажуть. Мовляв, є ряд незалежних чинників. Утім, запевняють, що активно працюватимуть над втіленням цього проекту.

Обговорюємо разом
www.20minut.ua/news/10197664

У замку завалилися мури

Володимир МОРОЗ,
0-67-307-55-58,
wolodymyr.moroz@gmail.com

Частина мурів замку у Бережанах обвалилася 11 травня.

Оскільки завал стався приблизно о 4.00 ранку і людей поблизу не було, то ніхто не постраждав.

— Впала частина, яку звату “Широкий мур”, — розповідає заввідділом охорони, реставрації та використання пам'яток архітектури Бережанського державного історико-архітектурного заповідника Любомира Федорів. — Ця частини

на муру має сім метрів завдовжки, 5,5 заввишки, а її товщина три метри.

Пані Федорів пояснює причину падіння тим, що тільки дві лицеві сторони цієї оборонної стіни будували із каменю. Простір між ними засипали будівельним сміттям. Ще одне пояснення — помилка польських реставраторів, які у доведенні часі, оновлюючи мур, додали до розчину цемент, тоді як у давнину стіни мурували на основі вапняного розчину.

Відтак із часом стіна почала розшаровуватися. — Тріщини були, але обвал стався у тій частині замку, яку не реставрували

ли, — пояснює начальник відділу. — Тепер завал потребує огляду фахівців. Відповідні звернення ми уже написали. Відновити плануємо і повинні, але для цього потрібні гроші.

Тим часом коштів бракує — саме через це у 2009 р. взагалі призупинили реставрацію замку.

Наразі небезпечне місце, де може статися новий завал, обгородили стрічками. Нічого більше працівники заповідника зробити поки не можуть, констатує Любомира Федорів.

Обговорюємо разом
www.20minut.ua/news/10197698

Тернопільським ветеранам обіцяють путівки на курорт

Наталія БУРЛАКУ,
0-97-445-82-67,
nataliya.burlaku@gmail.com

Ветеранів Другої світової війни відвідали військовослужбовці Тернопільського гарнізону 9 травня.

Бабусі та дідуся через важкий вік або хворобу того дня не змогли прийти у Стад-

рій парк, щоб зустрітися зі своїми бойовими побратимами. Тож начальник Тернопільського гарнізону, полковник Олег Довгалюк і заступник Тернопільського обласного військового комісара підполковник Андрій Миськів завітали до них. Військові нагадали ветеранам, що вони завжди можуть звертатися у військомат по до-

помогу.

— Військовий комісарят готовий виділити путівки ветеранам для санаторно-курортного лікування в санаторіях Міноборони, — каже пан Довгалюк. — А ще — закупити, щоправда, у межах виділених асигнувань, путівки на інші курорти й у лікувально-профілактичні заклади.

РЕКЛАМА

**З перших вуст
Звернення директора
представництва Fortis
у Тернопільській області**

Тетяна Шумська

Шановні клієнти та партнери! Я рада поділитися з вами результатами нашої роботи та розповісти про плани на майбутнє. Впродовж останніх кількох років ми здалося зібрати кращих спеціалістів та експертів у сфері страхування життя та фінансових послуг. Професійна команда та спеціалізація на страхуванні життя дають нам змогу надавати нашим клієнтам можливість захистити себе та своїх близьких від непередбачуваних ризиків, зберегти та накопичити кошти, а також здійснити фінансове планування свого майбутнього.

Важливим перевагою нашої компанії є компетентне управління активами та збережена інвестиційна політика. Ви можете бути впевнені, що ваші кошти будуть безпечно інвестовані лише у ретельно обраний актив. Ми завжди виконуємо усі свої зобов'язання перед нашими клієнтами та своєчасно здійснююмо страхові выплати — так, протягом минулого року ми выплатили нашим страховальникам понад 1 млн. грн. Ми активно розширюємо власну агентську мережу, завдяки чому стаємо ще більшими до своїх клієнтів з різних куточків країни.

Ми продовжуємо активно зростати та повідомляємо вам, що з квітня цього року наша подальша діяльність буде вестись під новим іменем Fidem Life. Наша мета залишається незмінною — стати компанією-лідером на ринку страхування життя та надавати нашим клієнтам фінансові рішення найвищої якості.

Чекаємо на вас у наших офісах:
м. Тернопіль, вул. Брюнера, 3/2
тел.: +38 (0352) 55-02-51, +38 (0352) 55-02-54
пр-т С.Бандери, 8, 3-й поверх
тел.: +38 (0352) 52-75-18
www.fidem.ua

З повагою, Директор ЦСП

Тетяна Шумська

експерт зі страхування життя

Знову видають кредити

У деяких тернопільських банках існує більше десяти програм видачі споживчих кредитів для різних верств населення. В інших же обслуговують лише своїх клієнтів. Але для отримання грошей потрібен пакет документів

Оксана ІЛЬНИЦЬКА,
097-955-87-16,
oksana.ilnitska@gmail.com

Віднедавна тернопільські філії і відділення банків знову відновили споживчі кредитування. Як і раніше, щоб отримати кредит, потрібно пред'явити пакет документів.

Існує 12 програм кредитування

Споживчі кредити для фізичних осіб видають у "Плюс Банку". Для кожної категорії населення існує своя програма.

— Загалом у нас 12 таких програм практично для усіх верств населення, — говорить начальник тернопільського відділення ПАТ "Плюс Банку" Сергій Пиркало. — Найбільша сума готівкового кредиту може бути до 30 тис. грн.

Наприклад, якщо клієнт хоче взяти кредит без довідки про доходи, то йому в цьому банку можуть дати не більше 7 тис. грн.

— З довідкою про доходи ця сума становитиме дев'ять тисяч, а пенсіонери можуть у нас отримати до дев'яти тисяч гривень, — каже пан Тиркало. — Є навіть спеціальна програма для держслужбовців. Вони можуть у нас отримати кредит до 10 тис. грн.

Для отримання готівки без довідки потрібен мінімальний пакет документів. Лише паспорт, ідентифікаційний код та ще якийсь документ, що засвідчує особу. Наприклад, закордонний паспорт, водійські права, свідоцтво про одружження чи розлучення.

— Ми працюємо так, що видаємо кредит дуже індивідуально та

підбираємо програму, яка задовольнить клієнта, — наголошує начальник відділення.

Готівку видають лише своїм клієнтам

Кредити в "Ощадбанку" видають лише тим клієнтам, які мають тут рахунки. Але щоб отримати готівку, необхідно зібрати пакет документів.

— Клієнт повинен пред'явити свій паспорт, ідентифікаційний код, довідку про зарплату, копію трудової книжки, завірене підписом та печаткою свідоцтво про одружження чи свідоцтво про розлучення, — розповідає начальник відділу організації відділу розрібного кредитування "Ощадбанку" Руслана Гевко. — Крім того, клієнт повинен мати двох поручителів. Кожен з них повинен представити такий самий пакет документів. Мінімальна сума кредиту може бути 500 грн, а максимум — 20 тисяч гривень

Кредит дають готівкою та на картку

Гроші на картку або готівку можна взяти у кредит у ВАТ "Райффайзен Банку Аваль". Сума — від декількох сотень до 100 тисяч гривень.

З кредиткою клієнт може платити за товари і послуги та знімати готівку по світу у валюті у країні, в якій перебуває 24 години на добу.

— Якщо людина отримує зарплату через картку нашого банку, то кредитку її роблять безкоштовно, — говорить заступник начальника базового відділення Тернопільської обласної дирекції "Райффайзен Банку Аваль" Тетяна Копач. — А якщо ні, то новому клієнту доведеться запла-

Мінімальний пакет документів для отримання кредитів

- Паспорт
- Ідентифікаційний номер
- Довідка про доходи
- При великих сумах потрібен поручитель

За інформацією "20 хвилин"

тити 120 грн на оформлення кредитної картки. На картку можуть нарахувати кредит у розмірі до трьох зарплат клієнта. Наприклад, якщо людина отримує заробітну плату у розмірі 1500 грн, то її можуть нарахувати до 4500.

— Карткою можна розраховуватись у торговельних мережах та знімати готівку в банкоматах, — каже пан Копач. — Погасити борг можна протягом двох років.

Для отримання кредиту клієнту слід пред'явити довідку про доходи за шість місяців, паспорт та ідентифікаційний код.

— Такі ж документи повинні принести і клієнти, які хочуть взяти кредит готівкою. Так видають значно більші суми, а саме від п'яти до 100 тисяч гривень. Але якщо запрошена suma кредиту буде перевищувати 50 тисяч, то тоді потрібен поручитель, — уточнює заступник начальника.

Готівкові кредити у цьому банку видаються на термін до шести років. Погасити їх можна рівними платежами, в які входять сума боргу та відсотки. Так, якщо клієнт оформить кредит на 10000 грн, то щомісяця сплачуватиме 365 грн.

Пропонують в оренду дах та приміщення

Оксана ІЛЬНИЦЬКА,
097-955-87-16,
oksana.ilnitska@gmail.com

Подати заявку для участі у конкурсі на право оренди державного майна можна до 13 травня включно. Сам конкурс відбудеться 19 травня.

В оренду пропонують частину покрівлі даху для встановлення обладнання операторів мобільного зв'язку та нежитлове приміщення для офісу.

Частина покрівлі даху для розміщення вежі має висоту 22 м, а антенно-фідерні пристрії мають площею 45,2 кв.м. Стартова орендна плата — 2458,01 грн. без ПДВ.

— Інший об'єкт оренди — це нежитлове приміщення площею 9,1 кв.м та частина площа спільног користування площею 4,1 кв.м, яке знаходитьться на п'ятому поверсі лабораторного корпусу управління "Тернопільводгост", що по вулиці За Рудкою, 35, м. Тернопіль, — говорить у прес-службі. — Його пропонуємо для встановлення контейнера площею 8,8 кв.м та одного антеномісця. Там можна розмістити обладнання операторів телекомунікацій, які надають послуги з мобільного зв'язку та доступу до Інтернету.

приміщення. Стартова орендна плата — 335,64 грн. без ПДВ.

Строк оренди кожного об'єкта — 2 роки 11 місяців. Якщо орендар виконуватиме всі умови та обов'язки, то його можна буде продовжити.

ДОВІДКА

Отримати додаткову інформацію та подати заяву можна за адресою: м. Тернопіль, вул. Танцюрова, 11, РВ ФДМУ по Тернопільській області, тел.(0352) 52-36-38.

КОРОТКО НОВИНИ

Можна поскаржитися

• Постаржитися на роботу Тернопільської митної служби від тепер можна у Моніторинговий центр.

Після подання скарги заявник може отримати усну інформацію про результат опрацювання його звернення у робочі дні з 9:00 до 18:00, а в п'ятницю — з 09:00 до 17:45.

Скарги та повідомлення можна подати за номером телефону 044-247-27-19 або на електронну адресу dmsu@customs.gov.ua.

Уклави більше тисячі угод

• Понад тисячу триста угод про подання звітності в електронному вигляді уклави працівники Тернопільської об'єднаної державної податкової інспекції від початку року. Це значно спрощує роботу та займає менше часу.

Платник податку подає таку звітність безпосередньо з офісу, без паперових бланків звітності. Звітність перевіряється автоматично і виявляються помилки. Крім цього, не треба стояти у черзі.

У квітні звітність з податку на додану вартість через Інтернет подали вісімсот одинадцять платників податків.

Довідки за телефонами 15-07 або 43-46-44.

Пенсії платять вчасно

• Пенсії у Тернопільській області виплачують вчасно і виплачують надалі, запевнили працівники обласного Пенсійного фонду. Загалом у першому кварталі цього року пенсіонерам області виплатили більше 980 мільйонів гривень.

Середній розмір пенсій в області зріс до 937 гривень 37 копійок, що становить 125,7% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працевлаштність. У 2010-му році темпи росту пенсій склали 15%.

Перерахували більше грошей

• Від початку року платники податків відшкодували у 2,4 раза більше минулорічних обсягів податку на додану вартість, а це більш ніж у два рази.

До бюджету сплатили 3,7 млрд. грн. податку на прибуток.

Майже 90% з відшкодованих сум податку отримали підприємства реального сектору економіки, а саме гірничо-металургійного комплексу хімічної промисловості.

ПОСЛУГИ
для дому та офісу

ОХОРОНА
ПОЖЕЖНЕ
СПОСТЕРЕЖЕННЯ
ТЕРНОПІЛЛЯ

МОНТАЖ СИСТЕМ охорони-пожежної сигналізації, відеосистеми, системи пожежогасіння, освітлення при пожежі та ін.
вул. Ст.Бандери, 34а, тел: 43-38-04, 23-85-02, 52-35-57

VIP КОМП'ЮТЕРИ
продаж
сервіс

т. (0352) 42-80-88

САЛОН "FORIS plus"
Віндували двері з цинкою порід дерева від виробника.
Вінок ПВХ з німецького профілю.
вул. Петлюри, 2а (2 поверх),
речовинний ринок. "Сіт одруг"
тел. 42-46-50, 050-673-05-72

МАЙСТЕР РЕМОНТНО-БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ
Інформація - майстер з досвідом роботи виконує усі види ремонтно-будів. робіт: склад. плитки, настел. ламінату, шлакоблоків, пісок, робота, налаштування шлагбл., фарбування.
тел. (096) 266-68-69

З питань розміщення реклами у проекті "Послуги для дому та офісу" телефонуйте: 42-46-38, 067-996-60-14

НАЛАШТУВАННЯ КОМПУТЕРА
Встановлення та налаштування Windows, якісне програмне забезпечення, антивірусні програми.
тел.: 42-62-94, (067) 299-39-18

СЕРВІСНИЙ ЦЕНТР «ЕКСПЕРТ СЕРВІС»
Ремонт комп'ютерів, ноутбуків, оргтехніки, продаж і заміна картридіжок.
www.es-te.com.ua, тел.: 42-10-05, 42-10-46

САЛОН "ШУЛГА"
Дерія віхід та мінімінатів від виробника. Вінок з німецького та українського профілю
вул. Крушинській, 20.
тел. 42-74-48, (050) 582-74-48

"КЛІНІК АКВА"
інсект., надійно, оперативно:
- прибирання приміщення усіх видів;
- прибирання після закінчення будівництва
тел.: 42-26-24, 050-337-72-74, 050-377-69-50

ЕКСПРЕС ПОШТА

Тарифів кухарська доставка Вашої кореспонденції по Україні
Постріль до Києва, Івано-Франківську, Львову, Одесі, Криму та інші міста України

Міжнародні відправлення
Доставка протягом 4-5 днів

Для відозвів: Ви можете скласти наші філії за адресами:
м. Тернопіль, вул. Пушкінська, 23 (біля під'їзду "Ромашка" підприємства)
заплановані кур'єри можна за телефоном:

(032) 43-11-11, 43-10-32
заплановані кур'єри можна до 13:00

СЕРВІСНА СЛУЖБА "МАЙСТЕР НА ВІКЛІКІ"
Відплив сантехніка, електрика, столяра, вантажника інших майстрів. Ремонт та установка побут. і іншої техн. на дому. Квартири пересідають, виїзд сміття, прибир.

www.maisner.com.ua
тел.: 42-23-52, (094) 973-83-52

ЕКЛАДДАННЯ ПАМІНАТУ, паркетні дошки, встановлення дверей, вікон

тел. 099-331-36-11

Колонка
Віталія
ДЕРЕХА

Всяким пророкам

Дізnavsya недавно, що скоро буде кінець світу. Просто отак, з бігборда, посеред вулиці. Там і дата вказана — 21 травня.

Це мене, звичайно, усміхнуло, зважуючи на кількість анонсованих кінців світу за новітню історію людства. Але водночас подумав: Якщо цих кінцевітніх анонсів були сотні. Якщо хтось пророкує апокаліпсис кожного року, то існує велика імовірність, що хтось таки вгадає. Не завдяки якимсь магічним здібностям чи там одкровенням. Просто банально вгадає. І сам здивується із того, що вгадав. І тоді він зможе сказати щось типу — “А я казав! А ви не вірили! Тикули на мене пальцями! То хто тепер дурнуватий?”

Хоча ні. Не зможу. Бо якщо справді глобальна катастрофа знищить усе людство, то він вже не зможе це сказати, хоч і буде стовідсотково правий. Тому, вгадав ти чи ні, все одно залишишся в дурнях — невдачна це справа.

Зовсім інша ситуація із загробним життям. Точніше, із загробним життям ситуація стабільна ось уже дві тисячі років. Але передбачувати те, що життя після смерті насправді існує, набагато вигідніше. От, скажімо, розглянемо таку ситуацію. Є людина, яка свято вірить, що коли хтось вмирає, тоді все. Кінець. Протягом усього життя вона сперечается із іншою людиною, яка щосили намагається довести, що після смерті є нове життя. І от помирають вони обое і виявляється, що життя там таки немає. Тоді атеїст каже: “А я казав тобі! Казав!”

Хоча ні. Не скаже. Бо його не буде. Тому якщо він буде правий — ніхто про це не дізнається. А якщо буде правий прихильник життя після смерті — він зможе скільки завгодно зловішатися зі свого опонента.

Колонка
Анелі
ПРОТАСЕВИЧ

Паркани та кордони

Нещодавно познайомилася з ковалем. Чоловік має власну кузню, в якій працює 13 років. Mrіє робити скульптури з металу. Але сьогодні на хліб заробляє ковкою парканів, заборів, хвірток, робить огорожі на вікна. “Раніше відмовляв, бо не сприймаю такий народ. Як можна відгороджуватись від світу і від сонця?” — сумно розмірковує чоловік...

Я теж не люблю парканів — ні великих, ні дорогих, ні “ажурних”. Коваль журиється: “У кризу не замовляють скульптуру, ковані крісла та інші довговічні металеві речі, які переходять через покоління. Зараз в моді — “грати”. Їх замовляють, бо вони міцні та надійні. А ще модно мати металопластикові вікна — гарантують тепло взимку, не пропускають шум та... повітря.”

Кожне місто обсянє чималою кількістю парканів та хвірточок. Земля поділена межами, кордонами... Чому люди, які живуть в Індії, думають, що у них нема нічого спільногого з тими, хто живе в Афганістані чи Пакистані. Вони думають: по цю сторону живемо “ми”, а по іншу — “вони”.

Окрім кордонів, є поділ на релігії — християни, буддисти, мусульмани, індуїсти. Багато шляхів, які шукають одну Любов. Стан, в якому кожен буде щасливий...

Я мрію про інший світ. Хочу, щоб всі відчувають щастя від того, що ми ходимо під одним небом. Але для цього треба дивитися вгору, а не під ноги. Щоб не стати на чужу межу, не “зашпорталися” за чужу думку, осудження, переконання...

У Тернополі на волю випустили слоника

Перед обласною гідрометеостанцією пройшов пікет. На мітинг міліціонерів прийшло більше, аніж самих пікетувальників. У рамках акції на волю випустили слоника із широко розставленими ногами

Віталій ДЕРЕХА,
0-96-714-38-79,
vitalij.dereh@gmail.com

Мітинг проти підвищення цін на бензин, китайської гречки, СНІДу, дискримінації та навіть поганої погоди організували кореспонденти у середу, 11 травня.

Мітинг-провокацію провели, щоб з'ясувати, наскільки легко в наш час провести мітинг під стінами будь-якої установи.

Замість прапорів вудки

Ціллю для пікету вибрали приміщення обласного гідрометеорологічного центру. Заявку про проведення пікету, відповідно до закону, подали у міську раду. До участі в акції-флешмобі погодились долучитися кілька молодих хлопців. За дивним збігом обставин виявилося, що усі вони — з бородами. Серед них був і кореспондент “20 хвилин”.

Пухнаста тварина не побігла на волю, а залишилася лежати на асфальті. Тоді хлопець кілька разів підштовхнув її, кажучи: “Іди! Біжи на волю! Ну ж бо, іди!”

Коли ми прийшли до приміщення метеорологічної служби, там уже чекали близько десятка міліціонерів. Серед них були люди у цивільному одязі. До пікетувальників відразу підійшов міліціонер. Запитався, чи нас буде більше і що плануємо робити. Решта міліціонерів теж війшли з затінку, однак близько до пікетувальників не підходили. Ще до початку акції на ганку гідрометеоцентру зібралися працівники цієї служби. Вони здивовано дивилися на пікетувальників та запитували, у чому справа. Врешті пікет розпочався.

П'ятеро учасників акції тримали у руках транспаранти без жодних гасел чи зображення. Також у руках тримали вудилиця, на які зазвичай на політичних маніфестаціях чіпляють прапори. Однак вудки цього разу були без нічого.

Ми вимагаємо вжити рішучих заходів, щоб не допустити підвищення цін на бензин, зупинити завезення в Україну китайської гречки. Також не допустити того, щоб ліквідували Тернопільську область як адміністративну одиницю та зупинити несправедливість у світі!

Врешті до пікетуючих вийшов і начальник метеослужби. Він привітався та почав слухати пікетувальників разом зі своїми працівниками.

Також вимагаємо, принаймні у Тернопільській області, забезпечити хорошу погоду на весь весняно-літній

період! — почав уже кореспондент “20 хвилин”. — Ми не зупинимося, поки усі наші вимоги не будуть виконані!

Пікетувальники почали скандувати: “Ні китайській гречці”, “Ні цінам на бензин!” та “Геть несправедливість!”

Врешті почав говорити керівник метеослужби. Чоловік виглядав позитивним та посміхався.

“Біжи на волю!”

— Ми теж підтримуємо усі ці ваші вимоги, але нічим вам допомогти не можемо, — сказав чоловік. — Хіба що з погодою. Още зараз якраз у нас обід, поки ви пікетуєте. І як тільки обід закінчиться, підемо робити все, щоб погода була хороша. Ну і до вашого пікету, на жаль, долучитися не можемо. Маємо працювати.

Після цього пікетувальники випустили на волю слоника — м'яку іграшку з неприродною широко розставленими ногами.

— Випускаємо на волю цього сумного слоника, він символізує усі наші прагнення та поривання, тому нехай він іде на волю! — сказав один з учасників акції і зняв з ший тваринки по-відок.

Однак іграшка тварина не побігла на волю, а залишилася лежати на асфальті. Тоді хлопець кілька разів підштовхнув її, кажучи: “Іди! Біжи на волю! Ну ж бо, іди!”

Та слоник не реагував, тому довелося його забрати з собою.

Порядок забезпечили

Врешті учасники пікету пройшли урочистим маршем протесту вуличкою перед метеорологами і припинили акцію. Міліціонери, які стояли збоку, знімали все це на відеокамеру. Дехто посміхався. Врешті пікет розпочався.

Жодних провокацій та правопорушень під час проведення цієї акції ми не виявили, — повідомив інспектор управління охорони громадського порядку міської міліції Володимир Козак. — Ми забезпе-

Слоник, якого випустили на волю, символізує усі прагнення та поривання

У працівників гідрометеослужби якраз була обідня перерва, тому вони усі вийшли дивитися на пікет

у всіх хлопців були бороди. Це, зі слів міліціянтів, нащтовнуло їх на думку, що вони належать до спільноти, всі учасники якої носять бороди.

Дивіться відео та фото
www.20minut.ua/news/10197637

Охороняти мітинг прийшли близько десятка міліціонерів. Вони стояли збоку та знімали все на відео. Також дивувалися, чому усі пікетувальники з бородами

У моді – природність

Перукарі радять випускницям робити акцент на природності у зачісках. Утім, деякі дівчата у свято хочуть кардинально змінитися. Відтак ті, в кого пряме волосся, бажають з'явитися на святі з пишними локонами, а кучеряви хочуть вирівняти коси

Евгенія ЦЕБРІЙ,
0-96-915-39-23,
tsebrij@mail.ru

Зачіска випускниці не має виглядати так, наче дівчина цілком вийшла із салону краси. Тож легка недбалість буде доречною. Загалом цьогоріч у моді — ставка на природність.

Волосся має бути насамперед додглянутим, здоровим та блискучим. Легка укладка чи пишні локони у формі хвиль — і маемо принцесу випускного балу. "Родзинки" зачісці можуть додати елементи плетіння та декоративне оздоблення.

У тернопільських перукарнях вже розпочали робити пробні зачіски на випускний. Причому записувалися дівчата до майстрів ще за півроку наперед. Тож в останні дні перед святом знайти "вікно" у перукарня може бути важко. До речі, випускна зачіска цього року може потягнути навіть до 500 грн.

— Пробну зачіску робити потрібно, — каже перукар-стиліст салону краси Royal Наталія Борейко. — Тоді у день випускного майстер швидко впорається з роботою. Бо не потрібно буде витрачати час на обговорення зачіски. Тай випускниця вже знатиме, як виглядатиме на святі.

Дротяні локони в минулому

Зачіску підбирають до загального образу дівчини. Тому її варто робити напередодні випускного, коли дівчина вже придбала сукню, взуття, прикраси. Іх треба показати майстрів — це допоможе визначитися у підборі зачіски.

— Випускна зачіска має бути природною, — каже пані Борейко. — Мокрий ефект, накручування на бігуді не особливо актуальні. До речі, кольори волосся також мають бути натуральними. Звісно, якщо дивитися на зірку, у них малинові чи рожеві пасма та бліому волосся. Але все ж таки, випускниця — не зірка. Вона повинна бути нижною.

Колір волосся може бути каштановим, золотистим, попелястим, навіть рудим, але не яскравим.

— Багато дівчат просять зробити їм зачіску на розпущене волосся, — каже перукар-стиліст. — Тоді ми робимо акцент на його вигляді. Аби волосся гарно блищає, його тонуємо, колоруємо, робимо ламінування або процедуру "діаманто-

Минулого року на святі випускника можна було побачити дівчат з укладками на розпущене волосся, а також із локонами. Деякі випускниці мали зачіски з елементами плетіння

вий бліск". Для довгого волосся підійдуть укладки, які надають об'єму, "голлівудські" локони. Іх роблять за допомогою щітки та фена.

До слова, укладка має бути дінамічною, рухомою, а волосся — блискучим, додає Наталія Борейко. На волоссі не мають бути помітні сліди лаків та пінок. Тож дротяні локони — неактуальні.

Наче гавайська красуня

Також можна зробити комбіновану зачіску. Тоді частина волосся залишається розпущенім, а решту — збирають у локони чи заплітають. До речі, укладка на основі плетіння — модна та зручна.

— Випускна зачіска — це той випадок, коли можна більше покращити, ніж на звичайній вечірній, — каже Наталія Борейко. — До того ж, волосся можна оздобити страшами, стрічками, живими квітами.

Перукар пригадує, як минулого року прикрасила волосся випускниці бузковою орхідеєю. Цю квітку часто дівчата дуже вередливі, сперечаються і з батьками, і з перукарем. Тож дуже часто перукареві потрібно бути ще й психологом.

— Однак перукарі мають великий досвід спілкування з людьми,

тому нам вдається дійти компромісу, — кажу пані Загородна.

Часто дівчата дуже вередливі, сперечаються і з батьками, і з перукарем. Тож дуже часто перукареві потрібно бути ще й психологом.

— Однак перукарі мають великий досвід спілкування з людьми, тому нам вдається дійти компромісу, — кажу пані Загородна.

Зазвичай дівчата приходять на пробну зачіску з мамами. І тут починаються конфлікти, навіть сльози.

— Дуже часто думка випускниці не збігається з думкою мами, каже перукар. — А ще частіше дівчата просто не знають, чого хочуть. І тоді працювати з ними буває складно. Випускниці дуже самовпевнені. Замість того, аби довіритися майстрів — сперечаються або просто кажуть "Хочу, як у зірки". Тому попрацювати, як художник, вдається не завжди. Буває, клієнт не готовий вислухати пораду професіонала.

Смаки й уподобання нинішніх випускниць — різноманітні, продовжує Галина Загородна. Перукарі радять робити акцент на природності, і деякі дівчата з радістю до цього прислухаються. Інші ж хочуть цього дня кардинально змінитися.

— Відтак ті, в кого пряме волосся, бажають з'явитися на випускному балі з пишними локонами, а кучеряви хочуть вирівняти коси, — каже жінка. — Деякі дівчата просять зробити їм дуже яскравий макіяж, щоб кардинально змінив їх.

Загалом те, якою бути на випускному — романтичною панянкою чи дамою-вамп, залежить від характеру випускниці, підсумовують тернопільські перукари.

СТИЛЬНІ ТЕРНОПОЛЯНИ

Олена Баранець (26 р.), юрисконсульт:

— Я люблю повсякденний стиль одягу з окремими деталями глямурного. Переважно ношу кофти, джинси, куртки. Люблю цікаві аксесуари — пояси, прикраси, окуляри, маленькі сумочки. Легкий сірий піджак купила у бутику Zara, джинси — від Mango. Переважно купую одяг в Києві, куди їжджаю у відрядження.

Тетяна Кубишин (25 р.), студентка:

— Любли стиль "кежуал". Перефармно ношу сукні, штани, майки та футболки, короткі куртки. А от глямур мені не подобається. Нещодавно придбала собі замшеві туфлі на високих підборах, а до них підібрала сумку. Найбільше люблю чорний, рожевий та бірюзовий кольори.

КОРОТКО НОВИНИ

Експериментуйте із волоссям

- Довге волосся було популярним завжди, тому і в цьому сезоні не втратило своєї актуальності. Довгі, м'які хвилі, які спадають на плечі, зроблять жіночною і сексуальною кожну жінку.

Стрижки на довге волосся у 2011 році дозволяють експериментувати. Це стосується не тільки зачісок, де можна втілити свої стилістичні фантазії, але й стрижок. Пограйте з довжиною свого волосся, комбінуйте її. Цього сезону це особливо актуальним.

Підріжте гривку

- У майбутньому сезоні модною стане гривка. Вона дозволить зробити образ жінки молодішим та сміливішим. Причому можна вибрати будь-який варіант — густу, коротку гривку. Але особливо актуальним буде висока.

Вона може змінити зачіску і образ загалом. Якщо ж ви сумніваетесь, чи варто робити гривку, спробуйте обстригти передні пасма. Можливо, ви знайдете для себе новий стиль.

Модні чоловічі костюми-трійки

- Не секрет, що більшість жінок віддають перевагу чоловікові в класичному костюмі. Адже це статус, становище в суспільстві і солідність. До вибору костюма треба підходити з розумом. Перш за все треба знати, що від обстановки і ситуації залежить колір вашого обрання. Для офісу підходить сірий, коричневий, синій. Однотонний чорний — для урочистих випадків, наприклад, весілля. Рукави піджака повинні бути на 1-2 см коротшими від рукавів сорочки, а довжина краватки — до паска або середини пряжки. У новому сезоні будуть популярні костюми-трійки.

Босоніжки — на платформі

- З настанням літа хочеться зняти не тільки теплий одяг, але і взуття. І, мабуть, немає кращого рішення, ніж босоніжки — легкі, різноманітні, яскраві. Серед величезної кількості моделей можна вибрати як практичні, так і елегантні, для урочистих випадків.

Основна тема — це образ романтичної, кокетливої дівчини. Тому у взутті переважають яскравий колір, стрічки, ремінці та банти. Хіт цього літа — босоніжки на платформі. Це чудове рішення для тих, хто хоче відчути себе "на висоті" і в той же час цінує практичність.

Спідниці мають бути повітряні

- Спідниця робить жінку спокусливою. У ній можна втілити дизайнерські фантазії і смаки. І в цьому сезоні знамениті кутюр'є впоралися з цим блискуче.

Основна тенденція — спідниця повинна бути повітряною, а от її довжина вже не грає великої ролі.

Дуже популярними стали спідниці з нижчими колінами, але вище щиколотки. На подіумах можна було помітити такий фасон у різних варіаціях. Ця модель більше пасуватиме для суворого й елегантного образу. Проте якщо додати яскравішого кольору й обрати легку тканину, можна отримати відмінний літній і стильний одяг. А також залишатися модними.

**Колонка
Олександра
Вільчинського**

“Хахли – параша”

З такими гаслами у Львові тупали ногами ті бандюки із червоними полотнищами, що їх привезли автобусом на Пагорб Слави й охороняли силами міліцейських підрозділів аж із п'яти областей. Привезли попри заборону суду на проведення подібних акцій. Звичайно, це не могло закінчитися без сутичок.

Тобто, очевидно, що був чіткий план і завдання від центральних органів влади, де у керівництві віднедавна домінують російські націоналісти, на провокацію. Чогось схожого ми не бачили, вважайте, з часів пізнього Кучми, якщо не рахувати того пріснопам'ятного вибивання дверей у прокуратурі під проводом “геля-Цушка”.

Все відбулося саме так, як і застерігали більшість аналітиків. На жаль, повну безпорадності показали і “свободівці”. Відіграли лише передбачену сценарієм роль і не більше — створити відповідну телекартинку, якою донецьким можна було б тримати у бойовій готовності свій електорат, а також відвідувати перед керівництвом у Москві, що робота із розколу України триває... На минуліх виборах іхньою роллю було не допустити головного опонента олігархів — Тимошенко, тепер це. Хіба не розуміють, що їх просто використовують? Адже за умов провальної соціальної політики, росту цін, падіння життєвого рівня громадян гасло “розділяй і владарюй” — чи не єдине рятівне коло для бандократії.

Тим часом весна уже минає, у Тернополі — яма на ямі, а до іхнього ремонту всерйоз ще й не бралися... Невже тепер замість ремонту доріг ми будемо бачити лише щось схоже на те, як одні вішають червоні полотнища, а інші їх зривають?

**Колонка
Наталії
ПАСІЧНИК**

Буратіно і я

Діти, як і дорослі, закохуються і так само переживають цілу гаму почуттів: від легкого захоплення, яке закінчується забуттям на запиленій поличці, до неконтрольованої пристрасті з неминучими наслідками — синячками під очима і розбитими колінами. От і я в дитинстві мала дві велики любові — цукерки і Буратіно.

Буратіно у нас було двоє — мій та моєї сестри. Зовні, ніби близнюки — в однакових синіх шортах та смугастих шапочках, вони все-таки, здавалося, знали, хто кому належить, і тому набирали вигляду відповідно до світогляду господинь. Мій — акуратно зачесаний та охайній, як і мое тодішнє бачення навколошнього. Той, що належав сестрі, встиг рано полісити й пооблязити, і загалом перебував у повному занепаді, оскільки вона не робила з іграшок кумірів.

Як і у всіх дитячих садках, у нашому був сонний час. Страждаючи від безсоння, я уявляла шеренгу іграшок, які йшли у похід, аби визволити мене зі спальні-в'язниці. Попереду був ведмідь, потім засіць, вовк, кобілок, який згодом супроводжував мене на операцію із видаленням апендіксу, бичок з дзвоником і так далі. Буратіно серед своїх рятівників не пригадую. Можливо, саме на його появі я засинала.

Влітку ми з мамою прибрали на гориши. Поміж пупсами та зайцями лежала стара бляшанка з-під кави. У ній я надібала пластмасовий ключик. Той, який належав моєму Буратіно. Дивно, але невдовзі мені виплатили гонорар. І найдивніше, що такі несподіванки тривали цілий тиждень.

Може, двері, які він відчиняє усе-таки існують?

“Такі проплачені акції дискредитують Тернопіль”

Читачі сайту te.20minut.ua активно обговорюють статтю “Тернопіль: “день трудящих” у чорних масках” за адресою <http://te.20minut.ua/news/10197104>. Вона вийшла у “20 хвилин” за номером 52.

Цікo

“Багато хлопців та дівчат зі Східної України”. Ця фраза мені дещо пояснює, оскільки НМД — це якесь інородна акція для нашого міста. Тим більше “багато” тут трохи цікаво звучить, бо людей було настравді дуже мало, як видно з відео. І то, я так здогадуюсь, що майже усі приїжджають.

SMILE

По всьому видно, що це молодь, яка не розуміє, що вона робить та які гасла скандую! Для того, щоб стати олігархом, молодим людям потрібно працювати, а Ви, по всьому видно, ні дня не працювали і не хочете цього робити! Живете на подачки від політичних акцій! Невже здоровомисляча молодь людина не розуміє, що ця акція — замовлення! Жаль, що Україну і Тернопіль намагаються захопити голі і босі націонал-соціалісти, які сьогодні нічим не відрізняються від витоків комуністичної партії!

Ім'я не вказане

Назвіть хоч одного олігарха України, який заробив свої гроши чесною працею? Підкреслюю, саме чесною, а не грабунками, ракетом та обдуруванням держави. Про те, що треба працювати, а не протестувати, кричать саме ті злодії, які загнали людей у кріпацтво на своїх підприємствах і фірмах, ім дуже не подобається, що люди хочуть добитися якихось прав та гідної оплати праці.

Наскільки я зрозумів, хлопці протестували не проти багатих людей взагалі, а проти злодіїв, які обікрали нашу державу.

Ім'я не вказане

Однак коли влада — гола і боса, а хто має гроші, той

може її купити. Тобто купити не саму владу, а людину, яка її уособлює! Нам потрібна влада багатих, тих, котрі вміють заробляти! Багата людина, і я це знаю на не одному прикладі, в більшості випадків вільна чинити так, як хоче вона, чи знає, що так буде краще, а бідну все-таки купити можна, яка би вона ідейно-моральна не була!

Ім'я не вказане

До влади треба обирати еліту суспільства. Зрозуміло, що бідною еліта бути не може, бо на то вона і еліта, Але це стосується розвинених демократій. У нас, на жаль, кланово-олігархічна модель держави. Тому еліти проповідуються до влади неможливо, там місце тільки олігархам та іхній прислугі.

x3

Соромно бути бідним, якщо суспільством керують справедливо. Але коли суспільством керують шахраї — соромно бути багатим. Конфуцій.

ternolex

Щось вони на фашистів дуже схожі.

mila

А що то за праپори зі знаком “зорро”? Це що, історія повертається? Капіталістів — у Сибір? Землю — селянам, заводи — робітникам? Щоб була рівність, треба викоренити беззаконня, хабарництво та корупцію. Тоді розумна людина зможе досягнути багато чого.

Ім'я не вказане

Щоб була рівність, як у розвинених європейських державах, потрібно економіку розвивати. А цим в Україні навіть не пахне. А пахне Німеччиною 1933-го...

До прибуття потяга

Тернопільський залізничний вокзал майже порожній. Змучені люди з нетрінінням чекають на свій потяг. Біля єдиної відчиненої каси поволі утворюється черга.

Сівши навпроти кас, я спостерігала, як втомлені, можливо, тому що не дуже привітні, касири грубіяняття і обурюються так, ніби роблять клієнтам велику послугу, а не виконують свою роботу.

У залах очікування — тихо, спокійно. Сонні люди сидять мовчаки і лише час від часу поглядають на годинник. Вокзальнутишу перервав дитячий плач, що розносився з телефону молодого чоловіка. Напевно,

він збиралася їхати додому і вже не може дочекатися зустрічі зі своїми рідними, а розмовляючи по телефону очікування стає не таким нудним.

Газети та журнали — що один спосіб “вбить” час. Тут мою увагу привернув німій чоловік, що підійшов до кіоску. Продавець почала показувати то на одне, то на інше видання, на що він лише заперечно кивав головою, доки жінка не вгадала. Якщо витрачати стільки часу на покупку газети, то є всі шанси запізнатися на потяг. Напевно, простіше було б дати ручку і аркуш паперу, щоб покупець написав, що саме йому потрібно, ніж показувати пальцем на кожен журнал.

Я сиділа і роздумувала над побаченим. Ралтом знову пролунав дитячий плач і на цей раз не з телефону. Люди, які сиділи біля кас, звернули свою увагу на молоду жінку, яка тягнула за собою дівчинку віком приблизно двох років. Малечка пручалася, кричала, вся у слізах, намагалася вирватися. Потім дівчинка впала, а мама, навіть не підівши, продовжувала тягнути дитину по підлозі. Люди, які стали свідками цього, перешпітувались і обговорювали побачене. Нарешті жінка взяла дитину на руки і заспокоїла.

Під вечір людей стало

Кількасот молодих людей в масках, які називали себе автономними націоналістами, пройшлися 1 травня вулицями Тернополя

Думав, що 1945-й надворі.

Ім'я не вказане

Хоч я і міліціонерів недоблюблю, але вони на їхньому фоні якось благородніше виглядають.

Ім'я не вказане

Все в нашему житті відносне. Краще хоч яксь як міліція, ніж такі клоуни в масках.

Ім'я не вказане

То провокація під захистом міліції для дискредитації нас з вами. А націоналізмом там і не пахло, пріїхали хлопці й дівчата проплачені і робили виставу.

Ім'я не вказане

Справжні українці — міролюбиві та працелюбні. А це чиясь проплачена акція, щоб виставити Тернопіль і всю Західну Україну в жахливому ракурсі, особливо тим, хто тут не був.

Василь

Люди ще не дійшли до того, щоб захищати свої права.

більше — як у приміщені вокзалу, так і на платформах. Розтаняючи голубів, що нахабно стрибали під ноги, вони, наче мурашки, перебігали з одного місця на інше. Дехто підходив до кіосків і купував сувеніри у вигляді магнітів з написом “Тернопіль”. Приємно бачити, що люди хочуть мати згадку про наше місто.

За кілька годин перебування на вокзалі я встигла побачити багато цікавого. Спостерігаючи за людьми, не припиняла дивуватись. Майже все викликало певні емоції: сміх, страх, обурення, хвилювання.

Яна Корольова,
студентка ТНПУ ім. В. Гнатюка

ЗДОРОВ'Я

Редактор рубрики **Ірина ПРОЦІК**, iryna.protsyk@gmail.com

Ця хвороба нагадує про себе потім

Щоб не стати жертвою паразитів у "сезон кліщів", спеціалісти СЕС радять одягати на природу щільний одяг із гладких тканин, який прилягає до тіла, і закриті взуття. Тоді кліщ не знайде місця для укусу. Для відпочинку обираєте добре освітлювані сонцем місця, подалі від густої трави, кущів і дерев

Ірина ПРОЦІК,
iryna.protsyk@gmail.com,
0-66-764-76-39

Ці паразити можуть переносити таку небезпечну недугу, як хвороба Лайма, або кліщовий борелоз. Вона вражає шкіру, м'язи, суглоби, нервову систему, серце, селезінку, печінку. А головне — проявляється не одразу, а через кілька тижнів, місяць, навіть рік і більше.

На жаль, інфікованих кліщів тепер стало значно більше, — каже ентомолог міської санепідстанції Галина Лемешко. — Якщо самка — заражена, то інфекція передається і її потомству. За раз вона може відкласти декілька тисяч яєць.

Минулого року в Тернополі зареєстрували десять випадків захворювання на хворобу Лайма. Один із них трапився з полтавчанкою, яка приїхала сюди в гости до рідних. Коли компанія прогулювалася у дворі біля будинку, жінка підхопила кліща. Невідомі симптоми далися взнаки уже після повернення в Полтаву.

Хвора ослабла, в неї боліли голова і м'язи, — продовжує співрозмовниця. — А в місці укусу з'явилася кільцевидна пляма чирвоного забарвлення, яка з часом почала збільшуватися в діаметрі.

Стривожена не на жарт жінка звернулася до інфекціоніста. Коли аналізи підтвердили хворобу Лайма, їй довелося лягти у лікарню.

З'являється червона пляма

Кліщовий борелоз проявляється не одразу, а через кілька діб, місяць, рік, а то й більше. Головне — вчасно забити на сполю і розпірати лікування.

— Тут все залежить від людини, — наголошує ентомолог. — Якщо у хвортого слабкий імунітет, то його організм відреагує на укус одразу, а негативні симптоми проявляються сильноше.

Галина Лемешко пригадала, як

один чоловік підхопив кліща, коли рибалив в Івачеві. Він видавлив парамита самотужки, а через півроку звернувся до кардіолога зі скаргами на прискорене серцебиття, загальну слабкість і головний біль. Виявилося, що це — прояви хвороби Лайма.

— Нерідко жертвами кліщів стають і діти, — додає Галина Лемешко. — Торік хворобу Лайма виявили навіть у хлопчика підліткового віку. Дитина гралася з собакою на подвір'ї приватного будинку. Тварина бігла по траві, біля кущів і кліщів вчепився її у шерсть. А потім переліз на хлопчика.

Цікаво, що початок цього небезпечного захворювання маскується під звичайнісіньку застуду. Люди намагаються збити температуру, вілікувати нежкт і вгамувати головний біль. Коли ж з'являються ускладнення, б'ють на сполю. Лиш одиниці одразу звертаються до інфекціоністів.

— Про хворобу Лайма свідчить поява еритеми — червоні кільцевидні плями на тілі, — пояснює фахівець. — Спершу вона з'являється безпосередньо у місці укусу. Згодом може "переповзати" на інші ділянки тіла.

— Про хворобу Лайма свідчить поява еритеми — червоні кільцевидні плями на тілі, — пояснює фахівець. — Спершу вона з'являється безпосередньо у місці укусу. Згодом може "переповзати" на інші ділянки тіла.

Почали боліти суглоби

Так, одну пенсіонерку кліщ вкусив ще два роки тому, коли жінка працювала на дачі. Вона нікуди не зверталася по допомогу і вийняла паразита самотужки. Коли після укусу минуло півроку, в жінки почали боліти суглоби. Хвора звернулася до ревматолога. Той призначив курс лікування. Проте час минав, а жодного ефекту не було.

— Лише тоді пенсіонерка згадала про укус кліща, — каже ентомолог. — Ревматолог порадив їй звернутися до інфекціоніста. Аналізи підтвердили хворобу Лайма.

Дехто з тернополян у "сезон кліщів" потерпає від цих паразитів неодноразово. Так, молоду терно-

НЕБЕЗПЕКА ВІД КЛІЩІВ

Перші ознаки хвороби Лайма

Гарячка
Озноб
Головний біль
Збільшення лімфовузлів
Поява на місці укусу кільцеподібної плями, яка поступово збільшується і має яскраво-червоні краї

У 2009 році у Тернополі зареєстрували 16 випадків хвороби Лайма.

У 2010 році — 10 випадків хвороби Лайма.

У 2010 році, зі скаргами на укуси кліщів до лікарів звернулися 335 тернополян.

3 квітня 2011 року — 28 тернополян.

За інф. міської СЕС

полянку кліщ вкусив в одне і те ж місце двічі. Спершу — під час прогулянки в гідропарку "Топільче", потім — на відпочинку в Карпатах.

— Окрім почевоніння в ділянці укусу, недугу супроводжують головні болі. Хворий стає млявим, відчуває слабкість, ломоту у тілі, — веде далі Галина Лемешко. — На цьому етапі його необхідно пролікувати. Інакше є ризик ускладнень: ураження суглобів, м'язової, нервової, серцево-судинної систем. Людина навіть може стати інвалідом.

Кліщ сам ніяк "не вийде"

Часто, видаливши кліща, тернополяни не поспішають здавати аналізи. Моляві, підстав для хвилювання вже немає. Насправді це зовсім не так.

— Після появи тривожних симптомів люди проходять лікування. Але ефекту немає, — зазначає спеціаліст. — Тоді потрібно розповісти лікарів про укус кліща, навіть якщо відтоді минув рік і більше, — пригадати час і місце укусу.

Для підтвердження діагнозу "хвороба Лайма" потрібно здати кров на аналіз. Таке дослідження проводять у Львівському інституті епідеміології та гігієни.

— Якщо ви помітили в себе на тілі кліща, його потрібно якнайшвидше зняти, — наголошує співрозмовниця. — Чим більше менше часу з моменту укусу, тим вища ймовірність зараження, й у кров потрапить більше токсинів.

Підхопити паразита можна в будь-якому з тернопільських парків, посадок, на Дальньому пляжі.

— Багато випадків укусів трапляється на прибудинковій території, — розповідає ентомолог. — Цьогоріч один будівельник підхопив кліща, коли працював на вул. Шептицького, а електрозварювальник — на Бережанській. Звідти рукою подати до лісових насаджень.

Якщо повністю видалити кліща не вдалося і його частинка "застрягла" в тілі, не варто сподіватися, що він якось "вийде" сам. Слід не-

гайно звернутися у травмпункт. Інакше не уникніти нагноєння в місці укусу. Це вкрай небезпечно.

Після того, як лікар у травмпункті витягне паразита і продезінфікує ділянку укусу, слід обов'язково звернутися до інфекціоніста. А через три тижні — здати кров на аналіз. Її відправляють до Львова, в науково-дослідний інститут епідеміології та гігієни.

За результатами аналізів визначають, чи кліщ є переносником таких недуг, як хвороба Лайма і кліщовий енцефаліт. Якщо так, хворому призначають курс антибіотиків, — пояснює Галина Лемешко. — З кожним роком все більше людей знають про цю проблему. Ми пересвідчилися в цьому у віторок, коли ловили в парку кліщів. Якщо в минулі роки люди не знали, що ми робимо і здивовано переглядалися, то тепер підходили, щоб поцікавитися, чи багато в Тернополі кліщів, чи заражені паразити і чим загрожують іншим укусам.

— За результатами аналізів визначають, чи кліщ є переносником таких недуг, як хвороба Лайма і кліщовий енцефаліт. Якщо так, хворому призначають курс антибіотиків, — пояснює Галина Лемешко. — З кожним роком все більше людей знають про цю проблему. Ми пересвідчилися в цьому у віторок, коли ловили в парку кліщів. Якщо в минулі роки люди не знали, що ми робимо і здивовано переглядалися, то тепер підходили, щоб поцікавитися, чи багато в Тернополі кліщів, чи заражені паразити і чим загрожують іншим укусам.

Кліщі можуть причаїтися в шерсті тварин і серед квітів

Ірина ПРОЦІК,
iryna.protsyk@gmail.com

З квітня зі скаргами на укуси кліщів до лікарів уже звернулися 28 тернополян. Але наведена статистика далека від реальної картини. Адже більшість людей виділяють паразитів самотужки, зазвичай Галина Лемешко.

Побачити кліща у природі маже неможливо. Паразити терпляче "вичікують" жертву в чагарниках, на високій траві і деревах. Легко мігрують та комфорто почивають у парках. Кліщи можуть довго голодувати. Однак, відчуваючи наближення людей, одразу йдуть в атаку.

— Вони люблять присмоктуватися в тих місцях, де м'яка і ніжна шкіра, — розповідає фахівець. — Люди, які відпочивають на природі, часто навіть не помічають паразитів.

Адже в їхній слині міститься зневід不可缺少на речовина.

У жінок кліщи часто знаходять притулок на грудях і животі, в чоловіків — у паховій ділянці і на ногах, у дітей — у ділянці голови. Через хоботки вони виділяють спеціальну речовину, яка через декілька годин "з cementovou" місце укусу.

— Щоразу після відпочинку на природі потрібно уважно оглянути одяг і тіло, — продовжує ентомолог.

— Якщо ви побачили на шкірі кліща, потрібно, за можливості, звернутися у найближчий медпункт. Там обережно та безболісно витягнуть паразита і перевірять, чи не відбулося зараження.

Самостійно виділяти кліща дещо ризиковано. Адже можна відділити тільки його тулуб, а голова залишиться глибоко у шкірі. Тоді може початися нагноєння ранки.

Однак, якщо далеко до найближчого медпункту, фахівець радить

спробувати витягувати паразита самотужки. Спочатку треба змастити кліща та ділянку навколо ранки олією. Робити "операцію" потрібно дуже обережно, без постіху.

— Олія паралізує дихання кліща, — каже Галина Лемешко. — Відчуваючи дискомфорт, він вилізе сам. Якщо цього не сталося, потрібно обережно розхитати його пінцетом і вийняти. А місце укусу змастити спиртом, зеленою або йодом. Підійде навіть одеколон.

Збираючись кудися на природу, ентомолог радить одягати щільний, закритий одяг із гладких тканин, який прилягає до тіла, закрите взуття. Тоді кліщ не знайде місця для укусу. А також — стежити, аби діти якомога менше бігали по траві, а ішли алею і трималися середини стежки.

— Якщо на тілі є відкриті ділянки, їх потрібно оглянати хоча б через кожні дві години, — наголошує

верхній одяг та покривало. І обов'язково перевірити, чи немає паразитів на відкритих ділянках шкіри, — продовжує фахівець.

— Якщо ви вигулювали в парку кота чи собаку, уважно огляньте його шерсть. Можливо, там вчепився паразит. Нарвали квітів — струніть букет.

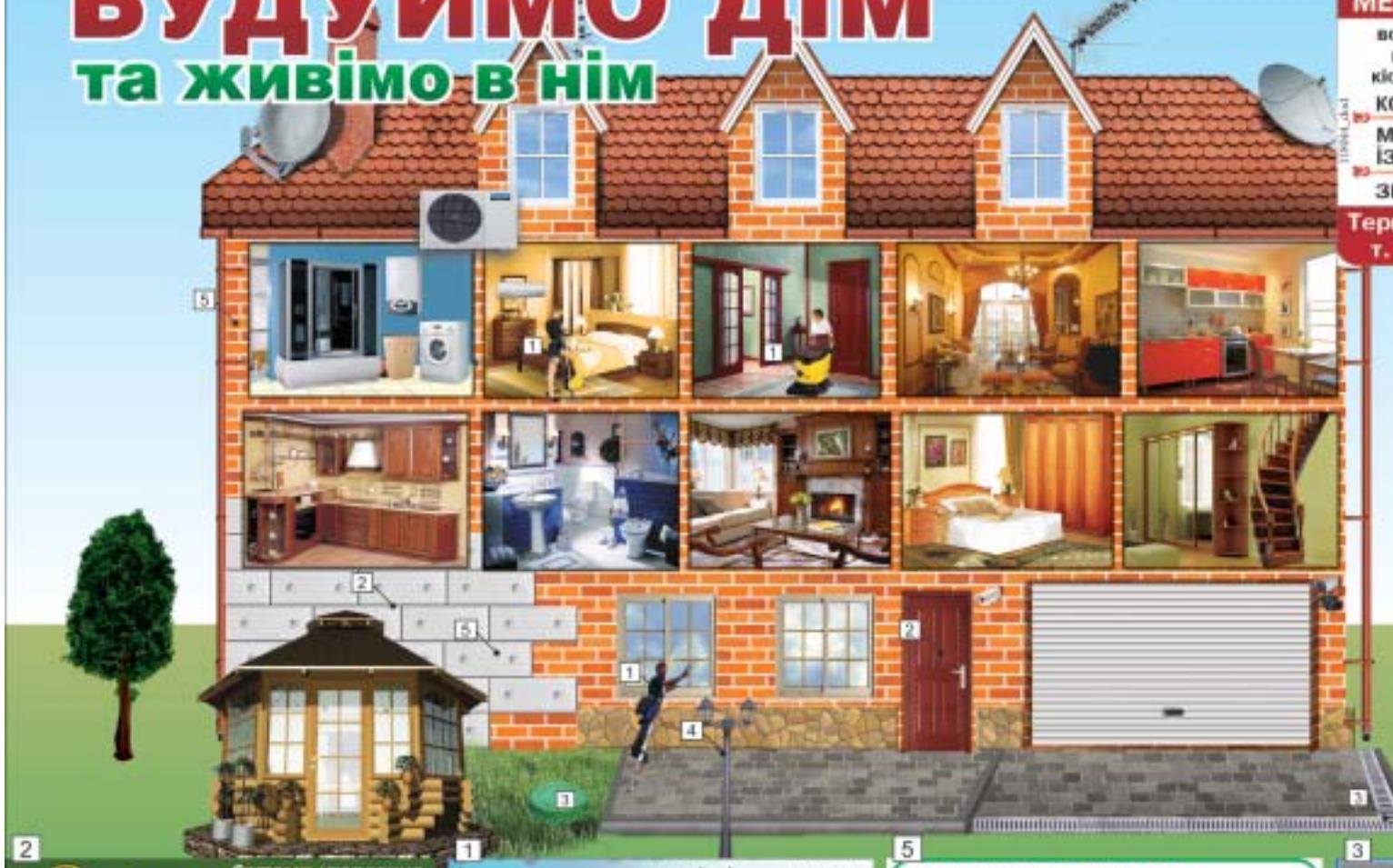
ДОВІДКА

Як захиститися від паразитів:

- ✓ Перед походом у ліс надійно захищайте руки і ноги. Одягайте закриті взуття, світлий одяг на довгі рукави. На ньому добре помітні кліщи.
- ✓ Особливо оберігайте голову, шию, живіт, ділянки під пахвами й мочочними залозами, де тонка і ніжна шкіра.
- ✓ Обираєте для відпочинку добре освітлені сонцем місця, подалі від густої трави, кущів і дерев.
- ✓ Повернувшись додому, ретельно огляніть і витрусити верхній одяг і покривало, на якому сиділи. Огляньте шерсть домашніх тварин і квіти, які нарвали.
- ✓ Обов'язково перевірте, чи на відкритих ділянках шкіри немає кліщів.
- ✓ Намагайтесь мен

БУДУЙМО ДІМ

та живімо в нім

ВИРОБНИЦТВО МЕТАЛКОНСТРУКЦІЙ

ворота, хвіртки, огорожі,
грати, шафи, стелажі,
кіоски, павільйони, гаражі
КОВАНІ ВИРОБИ

**МОНТАЖ ПРИМІЩЕНЬ
ІЗ СЕНДВІЧ-ПАНЕЛЕЙ**

ЗВАРЮВАЛЬНІ РОБОТИ

Тернопільський р-н, с. Петриків
т. 23-81-16, (096)44-17-222

GREINPLAST
Системи утеплення
СИСТЕМИ УТЕПЛЕННЯ ФАСАДІВ

короїд, баранек
клей, фарби
шпаклівки
грунти

Польського виробництва

вул. Гайова, 50 тел. 22-02-02

Клініг АКВА
Ми з радістю надаємо Вам всі види клінікових послуг:
вічно, надійно, оперативно

- Щоденне комплексне прибирання приміщень та територій
- Генеральне прибирання приміщень
- Прибирання після закінчення будівництва
- Спеціалізовані роботи
- Виїзд менеджера – обов'язковий!
- (безкоштовно)

Тел: (0352) 42-26-24, (050) 337-72-74, (050) 377-69-50

5

- **БУДІВНИЦТВО БУДИНКІВ**, котеджі та промислових приміщень за проектами замовника;
- **УТЕПЛЕННЯ** даху, гориць, підлоги, стін, півбетонна утеплююча стіка;
- **ВСТАНОВЛЮЄМО** вагонку, гіпсокартон і сайдинг;
- **ПРОПОНУЄМО 850 ПРОЕКТІВ** котеджів європейського планування

Консультий безкоштовно

вул. 15 Кейтня, 5, 51-22-00,
42-78-51, (050) 339-59-62

Ви хочете надійним чином упорядкувати свій котедж, гірські, магазини, офіс, АЗС чи інший об'єкт?

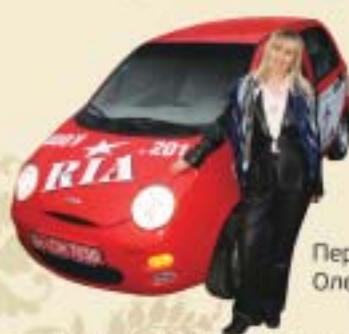
Системи лінійного водовідводу

ТОВ "Навігатор", м. Тернопіль, вул. Микулинецька, За, оф. 602 т./ф. (0352) 43-00-88, 43-30-08

З питань розміщення реклами у проекті "Будуймо дім" телефонуйте за номером 067 351-03-02

29 травня,
Театральний майдан

**Виграй АВТО
на Шоу RIA**

Переможець 2010 року
Олександра Васильєва

Передплати газету «RIA плюс» на 6 місяців, або газету «20 хвилин» на 3 місяці та отримай лотерейний квиток для участі у розіграші автомобіля та 50 цінних призів.

Анштарт триває з 3.04.2011 по 29.05.2011. Детальніше за тел. 43-00-50.

Генеральний партнер

**КРЕАТОР
БУД**

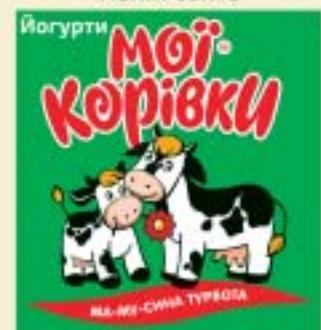
Найкращий дім — власний дім

Офіційний партнер

Із недугами борись в мережі аптек «Борис»!

Напій свята

Смачний партнер

Якість королівська, а ціна народна!

Партнер

Робіть шоу з нами!!!

Спеціальний гість свята
Lama

Автомобільний
партнер

АВТОЦЕНТР
ТернопільАВТО

Партнер

Квас Тарас від
природи для Вас

Партнер

Сорока на хвості
www.soroka.te.ua

Партнер

Група компаній «Ровекс»

* Під разіграшем маємо на увазі отримання шансу на купівлю призів на пільгових умовах. Зовнішній вигляд подарунків може відрізнятися від їх відображення в рекламно-інформаційних матеріалах.

117046_20.5

У Тернополі почала малювати

Жила в Києві, працювала у банку, була успішною бізнес-леді. Кілька місяців тому Оксана Михальська вирішила стати художником і переїхала до Тернополя

Бажання Оксани Михальської стати художницею не розуміють її друзі та рідні.

Жінка залишила Київ, який “висмоктував” та забирав у неї чимало сил, та переїхала з двома своїми дітьми жити до Тернополя. Каже, що облюбувала місто ще під час навчання у вузі, тому повернулася до нього, щоб реалізувати свою дитячу мрію — стати художницею.

З дитинства Оксана пише вірші, танцює, співає, має розряд з бойового митецтва кемпю. Вона жартує, що від надлишку “талантів” — постійно у пошуку.

— Ти кардинально змінила своє життя. Чи важко було прийняти остаточне рішення?

— Рішення визріло не одразу. Багато знайомих не розуміють, як, будучи успішною бізнес-леді, я вирішила стати художником. Але це рішення було не спонтанним. І прийняла його я не за один день.

— А хто дав поштовх?

— Перший поштовх я отримала від івано-франківського художника Ігоря Рог'янича. Йому я зізналася, що маю потяг до живопису. Той відповів, що якщо є бажання, то треба залишати роботу та займатися тим, що підказує серце. Зізнався, що був успішним журналістом. Але одного дня встав і вирішив, що буде художником. Так почав малювати. Зараз він — самодостатня та щаслива людина, бо займається тим, що приносить йому найбільше задоволення.

— Чи прислухалась тоді до порад художника?

— Ні, я не могла наважитися залишити банк, в якому працювала. Добре заробляла. Тоді я вважала, що не важливо, що хочу я, головне — щоб ні в чому не відчували потребу діти.

Кар’єра розвивалася швидко

— Коли остаточно прийняли рішення піти з банку?

— Спочатку я працювала у банку в Тернополі, згодом — у Києві. Моя кар’єра розвивалася дуже стрімко — від касира до заступника директора філії банку. Але якось я зупинилася і зрозуміла, що нема більше куди бігти, тягнутися.

— Як сприйняли батьки рішення стати художником? А діти?

— Коли я “візріла”, передзвінила матері у Київ і попросила за-

Архів Оксани Михальської ©

Намалювала Венецію для сестри, яка полюбила це місто

Дуб символізує міцну родину, каже художниця

писати дату — 2 березня. Я за зна-

ком зодіаку Терези, тому постійно

вагаюся. Тому, щоб не відступити

від свого наміру, я оголосила про

нього всім. Попросила маму нагадувати мені про цю дату завжди,

якщо я виявлятиму сумніви.

Щодо дітей, то вони тішаться, бо бачать маму не півгодини в день, коли я приходжу з роботи і вони ще не сплять, а цілий день.

— Ти почала малювати, хоча раніше ніколи не малювала?

— У дитинстві мене всюди було багато. Я непогано стівалася. З 4 до 12 років професійно займалася танцями, грава у великий теніс, займалася акробатикою, аеробікою, навіть мала другий розряд з бойового митецтва кемпю.

Пригадую, що кілька разів просила маму віддати мене в художню школу. Але вона мені відразу “підкидала” іншу ідею. Ні мама, ні

тато мене не відмовляли вчитися живопису, хоча я відчуваю, що вони цього не хотять. Якось батько запитав мене м’яко, чи я знаю, що всі геніальні художники помирають у бідності. Я була максималісткою, тому хотіла гарно вчитися, щоб потім достойно заробляти... Я чітко розуміла, що всі мої знання стануть мені згодом у нагоді. І це правда — я з радістю ганяло у футбол зі своїми синами. Отже, не даремно займається спортом (сміється — прим.ред).

— Коли займаєшся творчістю?

— Коли мене ніщо не відволікає. Я відчуваю сильне збудження перед роботою — можу малювати 10 годин поспіль, не думаючи про їжу та сон. Я кайфую від роботи, яка для мене є блаженством. Це для мене як медитація, бо під час роботи не помічаю, що відбувається навколо мене. Коли працюю у студії, то не бачу інших дванадцять учнів, з якими маю у ту мить.

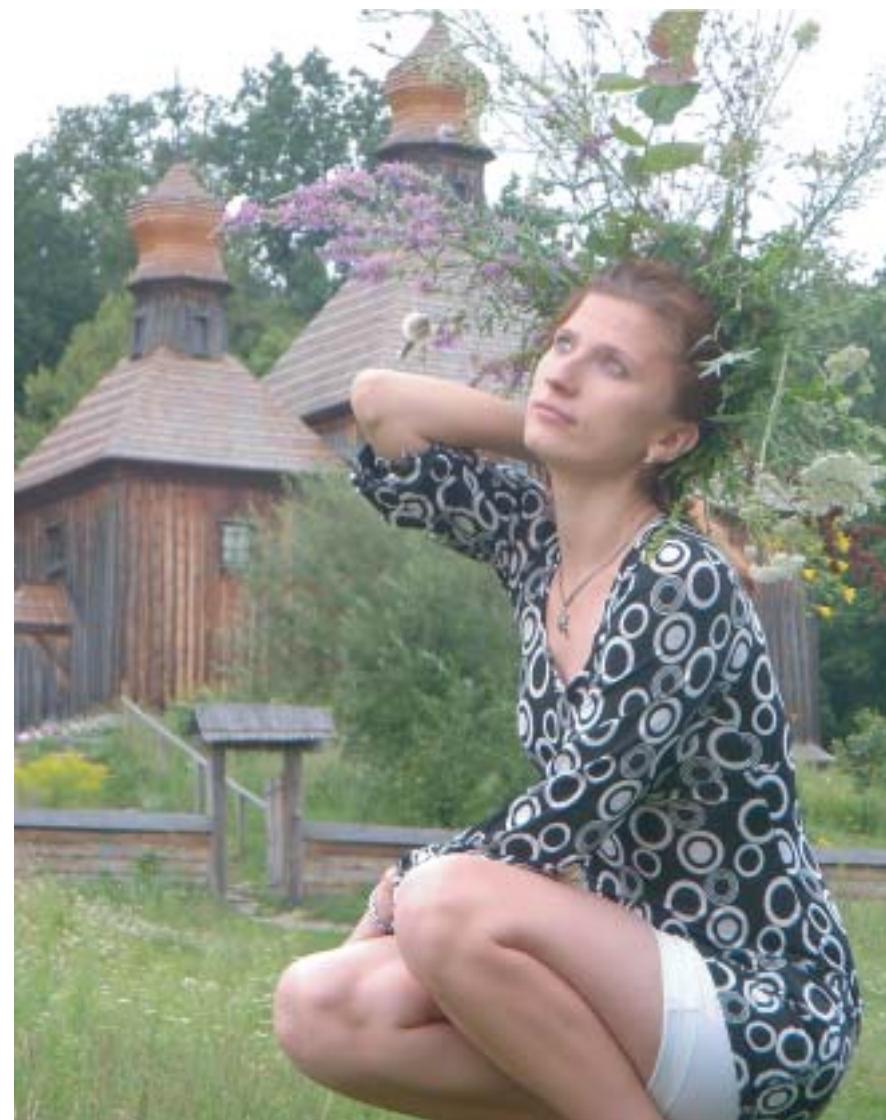
— А де ти вчишся малювати?

— Я мешкаю неподалік школи народних ремесел. Туди приходять навчатися школярі... та я. Там я “заніваю” від 10-ї до 12-ї годин.

Везла в таксі мокру картину

— На колективній виставці “Художники без майстерень” у Тернополі, яка була у березні, ти показала одну-едину свою роботу. Чому саме “Венецію”?

— Во це єдина картина, яку я на той час мала. Ця картина має свою історію. У Венеції я ніколи не була. Але сестра, коли повернулася звідти, була під такими враженнями, що почала “атакувати” мене — хотіла, щоб я намалювала її Венецію. Я хитрувала і не бралася за роботу. Не уявляла, як мені передати місце, яке мені чуже. Тоді вона мене закидала фотографіями, фільмами, публікаціями про це місто. Тільки коли я все переглянула і “відчула смак” Венеції — вирішила сісти за картину. Поки я малю-

— Боюся буденості, тому радіо кожній міті, — каже Оксана Михальська (29 р.)

ала, сестра телефонувала мені ледь не щодня з Києва — запитувала, як справи з “її Венецією”.

На виставку я везла у таксі ще мокру картину — на ній ще не висохла фарба. Коли побачила по-лотно сестра, то сказала, що в мене вийшло все дуже круто. На виставці я переживала, як сприймуть мою картину люди. Однак відгуки чула тільки схвалні — казали, що, розглядаючи картину, відчувають запах води...

— Над якою картиною працює зараз?

— Працюю над подарунком для сестри — у неї скоро весілля. Вона попросила, щоб картина була доброю та дитячою. А ще маю фамільний герб однієї тернопільської родини, який мені замовили.

— Що зараз для тебе на першому місці?

— У мене двоє маленьких дітей, тому, якщо можна так сказати, я працюю мамою. Я щаслива, що зараз не розриваюся між роботою та сім’єю — займаюсь живописом, який приносить мені задоволення.

Досі у мене було таке враження, що я постійно біжу від себе. З дитинства я займалася всім — танцювала, співала, перепробувала різні спортивні секції. Коли навчалася у вузі, спробувала “долю” на відборі учасників гурту “Віагра”, який проводив у Києві Костянтин Меладзе. Згодом була на кастингу шоу “Фабрика зірок”. Мені важко було зосередитися на чомусь одному.

— Чимало тернополян залишають Тернопіль та їдуть реалізовуватися до Києва...

— А я радію, що втекла з Києва. Тільки тут, у Тернополі, я змогла розслабитися та зосередитися на живописі. Я не розумію людей, які захоплюються київським метрополітеном. Це цікаво, коли вперше туди потрапляєш.

А я з жахом пригадую, як о 7-й годині ранку спускається у тунель,

а там уже “стіна” людей. А через дві години, рівно о 9.00 я маю на роботі включити комп’ютер. Бо, якщо буде запізnenня, то автоматично це заразується як прогул. Тому я, закривши очі, пропихаюсь у натовпі і єду на одній нозі на роботу. А після такого “релаксу” працюю на роботі ще вісім годин, і знову додому. Хіба це не пекло?!

— Чи важко тобі зараз, чи відчуваєш брак грошей?

— Грошей бракує, але я відчуваю себе щасливішою. Я навчилася тішитися миттєвостям...

Діти не розуміють, чи працюю я у банку, чи — безробітна. Їм важливо, щоб іхня мама була щаслива. А я радію, що можу піти з дітьми на пашинку, обійти з ними весь Став. У мене зараз достатньо часу для дітей та для улюбленої справи.

— Ким бачиш себе через 10 років?

— Життя непередбачуване. Але я хочу розкритися та реалізуватися тут, у Тернополі. Зараз у мене переломний період у житті. Незважаючи на всі труднощі, буду малювати. Я не маю спеціальної освіти, тому працювати мені доведеться багато. Але я впевнена, попереду в мене все найцікавіше.

Розмовляла
Анеля ПРОТАСЕВИЧ,
0-68-105-76-32

ДОВІДКА

Оксана Михальська народилася 7 жовтня 1981 в Києві. У 2005 р. закінчила ТАНГ за спеціальністю “облік та аудит”. Після закінчення вузу працює у банку касиром, з 2007 р. — заступник директора філії банку. У 2008 р. повертається до Києва. У 2010 р. переїздить жити до Тернополя та навчається живопису. Виховує двох дітей.

КОРОТКО НОВИНИ

Купувати зранку

• Найкраще вибирати взуття зранку. Адже до вечора ноги трохи розпухають після ходьби, тому туфлі, які точно підходять за розміром, можуть здатися завузькими. Тож можна купити завеліке, калужути тернопільські продавці.

— Головне при виборі взуття, аби за довжиною підходило. Тобто, щоб цільно облягало ногу, але не тиснуло в пальці, — радить продавець з магазину "Взуття" пані Ірина. — Не купуйте і дуже тісні туфлі в надії, що з часом вони розносяться. Проте не слід носити і дуже вільне взуття, в якому нога "бовтається".

Ходити по магазину

• Міряти взуття потрібно на обидві ноги, оскільки в більшості людей вони трішечки відрізняються за розміром, говорить продавець взуття пані Тетяна.

— В обраному вами взутті треба трохи посидіти, а лішче — походити 10-15 хвилин. Перенесіть вагу з п'ятки на носок, — каже фахівець. — Потім зніміть взуття й огляньте ступні — якщо помітне почервоніння, лішче обрати іншу пару.

Устілка — м'яка

• Продавці радять перевіряти взуття зсередини рукою. Його внутрішня поверхня повинна бути м'якою й не мати грубих внутрішніх швів. Устілка повинна бути досить м'якою й виміратися із взуття. Підошва має бути досить жорсткою й виконувати роль амортизатора.

Щоб дізнатися, з чого зроблені вподобані босоніжки, дослідіть поznachki на їхній внутрішній поверхні, підошві та ярличку. Про натуруальність матеріалу свідчить універсальний знак — контур тваринної шкучки, а замінник — ромбиком.

Перевірити рукою

• Лікарі не рекомендують носити щодня підбори вище 4 сантиметрів. Безумовно, при необхідності можна взути туфлі із 12-сантиметровим каблуком, але таке взуття не має бути повсякденним, повідомляє Взуття.блогосп. Краше, аби кожна на пара повсякденного взуття мала супінатори, тобто устілку або напівустілку. Вона повністю відповідає формі підошви, а напівустілка розташована лише під п'ятою. Це дозволить уникнути плоскостопості.

М'яка підошва

• Обирайте взуття на досить м'якій, гнучкій підошві. Зігніть туфлі у руках. В якісного взуття підошва легко гнеться, а верх черевика не деформується дуже сильно, пише Взуття.блогосп. На дуже тонкій підошві зручно ходити лише рівного підлоговою, прогулянки в такому взутті асфальтом навряд чи можна назвати приемними — нога відчуватиме кожен камінчик.

Магазин має ремонтувати взуття за свій рахунок протягом місяця від покупки

Обміняти куплене взуття можна протягом 14 днів, не рахуючи дня купівлі, якщо товар не використовували, взуття і упаковка — не пошкоджені. Але споживач повинен мати чеки, що засвідчують покупку. Взуття з дефектами обміну не підлягає

Мирислава КАРМЕЛЮК,
karmelyuk@gmail.com

Купуючи взуття, не забувайте взяти чек. Інакше відремонтувати товар на гарантії, обмінити його чи повернути гроші буде неможливо.

Тобто чек на взуття — чи не єдиний вагомий доказ на вашу користь у разі виникнення непорозумінь, говорять фахівці у справах захисту прав споживачів.

Крім того, при покупці, звертайте увагу не лише на саме взуття, але й на упаковку і вчитуйтесь в пам'ятку. Адже на документах, які додають до взуття, часто вказують про такі деталі експлуатації туфель або босоніжок, про які ви й не згадуєтесь. А в разі виникнення суперечки щодо якості взуття, правда буде на стороні торговця і виробника. Мовляв, вас попередили про нюанси експлуатації взуття. Вберегти себе від покупки неякісного товару на багато легше, аніж потім доводити свою правоту як споживача.

Туфлі фарбують ногу

Літній сезон вже не за горами, тож люди постігають придбати легкі туфлі, босоніжки та сандалі. Ціни на літнє взуття коливаються у магазинах Тернополя в середньому від

купуючи взуття, прискіпливо його оглядає та міряє, а чеки бере.

— Для себе та чоловіка купуємо взуття вже перевірених марок. Інколи навіть їздимо до Львова за покупками, — говорить жінка. — Часто, перш аніж купити щось, переглядаю сторінки Інтернет-магазинів, шукаючи взуттєві новинки. Вибираю декілька більш-менш підходящих пар, іду в магазини та міряю. У більшості випадків ми задоволені купленним взуттям.

Обмінюють невикористане

Згідно з законом "Про захист прав споживачів", маєте право обмінити непродовольчі товари на аналогічні у продавця, якщо товар не задовільняє його за формою, розміром, кольором, іншими ознаками, за якими споживач не може використовувати той товар за призначеннем.

— Обмін можна здійснити протягом 14 днів, не рахуючи дня купівлі, — пояснює начальник відділу контролю і безпеки продовольчого та непродовольчого ринку управління у справах захисту прав споживачів в області Тетяна Опир. — Але обмінити товар можна лише за умови, що він не був у використанні і якщо збережений його товарний вигляд. Крім того, споживач має мати розрахунковий документ, тобто чек.

Некондиційне взуття, з дефектами обміну не підлягає. Але продавець повинен попередити людину, що взуття має дефекти.

Гарантія — від сезону

Коли ж людина недовго ходила в туфельках і вони розклейлися, деформувалися чи зламався підбор, то людина має право на гарантійний ремонт — не менше 30 днів від дnia покупки. Гарантійні терміни у цьому разі залежать від сезону.

Для літнього взуття сезон починається 15 травня і діє до 15 вересня, для осінньо-весняного — з 15 березня до 15 травня і з 15 вересня по 15 листопада. А сезон для зимового взуття триває з 15 листопада до 15 березня

— Тиждень ходила по магазинах в пошуках туфель, — розповідає тернополянка Валентина Кравець. — Яким же було моє розчарування, коли туфлі почали фарбувати мені стопу. Внутрішня сторона у них була не з шкіри, а з якогось матеріалу. Коли стало тепло, то середина туфель почала пускати фарбу.

У магазин дівчина так і не ходила. У неї не було чеків. Та й бажання сваритися теж.

— Що я докажу? Такі самісінькі я бачила в продажі ще в одному магазині. У мене є лише коробка з тих туфель. Чек я не брала, — каже Валентина. — Загалом туфлі непогані такі. Але у спеку їх не взуєш.

Натомість тернополянка Любов,

Дивіться бібліотеку

www.20minut.ua/tema/1511

Ірина Шелфорд
(21 р.) любить носити як елегантне взуття на високих підборах, так і зручні балетки та кеди

На експертизу — до Львова чи Хмельницького

В управління неодноразово зверталися люди зі скаргами на взуття — тріскає лак чи шкіра, підкладка фарбує шкарпетки, замок зайде тощо.

— Але вирішити проблему можна лише за умови, що людина має чек. У цьому документі вказано називу магазину, дату покупки, називу товару, його вартість та іншу потрібну інформацію, — продовжує фахівець.

— Тоді ми можемо допомогти. Наприклад, коли людина мала підтверджені документи про покупку, а під час гарантійного терміну виявляли недоліки, тоді взуття ремонтували за рахунок підприємця.

Якщо протягом дії гарантії взуття дуже зіпсувається, то людина має право звернутися до підприємця з проханням провести експертизу взуття в одній із акредитованих лабораторій. У ній експерти встановлюють причину виникнення дефектів.

Щоправда, в Тернополі експертизу взуття не проводять. Найближчі лабораторії є в Львові та Хмельницькому.

— Оплачуйте експертизу підприємця, — підсумовує пані Опир. — Але якщо виявиться, що дефекти взуття виникли через те, що споживач неправильно його носив, то оплачувати експертизу має саме він.

РЕКЛАМА

МЕБЛІ
на замовлення
тафи-купе, кухні,
офісні меблі
металопластикові
ВІКНА і ДВЕРІ
тел. (0352) 42-60-75, (067) 208-08-62
м. Тернопіль, пр-т С. Бандери, 3/6

ЄВРОРУБЕРЙД
ТМ ПРОМИЗОЛ
РУБЕМАСТ РНК, РНР
БІТУМ м5, **МАСТИКА**
РУБЕРОЙД РКК, РКР
Інструкти, обладнання,
комплектуючі для плоских покривель
(0352) 52-78-02, 23-51-58

МУЗИЧНІ
Інструменти
звукова та світлова
апаратура
(для барів, ресторанів, дискоthèk...)
Весняний розпродаж!
Комп'ютерна та офісна техніка,
ноутбуки, розхідні матеріали...
вул. Б. Лепкого, 2
(ринок «Овілейний»)
т. 26-84-20, (067) 352-45-58

СИСТЕМИ ОПАЛЕННЯ
квартир та будинків
Чому Вам слід обрати саме нас:
• більше 10 років на ринку систем автономного опалення
• професійні та досвідчені майстри
• наявність гідравлічної та монтажної інженерних мереж
• безвідштовхний виїзд співділника на замір та розрахунок
пояснів докumentaції та здача в контролювані органі
• ГАРАНТИЯ НА СИСТЕМУ до 5 років!
АНТИХОЛОД
м. Тернопіль, вул. Р. Барвінського, 11
тіл. (0352) 25-74-78 (093) 871-74-30
П. АВ № 113064 від 30.05.05 від. № 921

Тварини дисциплінують малечу

Домашні улюблениці і для дітей, і для дорослих – не лише повноправні члени сім'ї, а й постійне джерело позитиву і найефективніший засіб боротьби зі стресом. Щоб забезпечити емоційний комфорт малечі, необов'язково заводити кішку або собаку, досить хом'ячка або пухнастої морської свинки

Ірина ПРОЦІК,
iryna.protsyk@gmail.com, 0-66-764-76-39

Дякі батьки переконані, що від домашніх улюблениців – не стільки користі, як клопоту: їх потрібно годувати, вигулювати, прибирати за ними.

Окрім того, в малечі може з'явитися алергія на шерсть або в будинку оселяться мікрої. Але наука стверджує: для нормального розвитку домашні тваринки вкрай необхідні дитини.

Вчити віддавати любов

— Зазвичай собачка стає для дитини ідеальним напарником під час ігор. Але турбота про тваринку найчастіше повністю лягає на плечі батьків. Чому? — розмірковує психолог Олена Бойко. — Типове пояснення, яке доводиться чути: у дітей ще не прокинулося почуття відповідальності, тож довірити їм живу істоту нерозумно і навіть небезпечно. Іскаво, як воно у них розвинеться, якщо їм не довіряють?

Постійна турбота про тваринку дисциплінує хлопчиків та дівчаток, позбавляє єгоїзму. Зрештою, вчить не лише брати, а й віддавати.

— Я часто зустрічаю у дворі чотирнадцятирічну школянку Таню зі спаніелем Боббі. Його подарували дівчинці три місяці тому у винагороду за гарні оцінки, — розпові-

У сім'ях, де тримають тварин, значно менше конфліктів

Результати багатьох досліджень свідчать, що домашні тварини відіграють неабияку роль у вихованні дітей. Так, підлітки, які росли поряд із чотирилапими друзями, оцінювали атмосферу в сім'ї як сприятливу. Тоді як більшість тих, у кого не було чотирилапих, вважали, що вдома чогось бракує.

— Доведено, в сім'ях, де тримають тварин, значно менше конфліктів, — зазначає психолог. — А діти рідше страждають від почуття неповноцінності. Вони — більш товариські.

Це підтвердили й дослідники із США, які вивчали передумови

дає співрозмовниця. — Тетяна знала, що в неї незабаром з'явиться собака, про яку вона мріяла уже два роки, і ретельно готувалася до цього. Дівчинка навіть навчилася вставати о шостій ранку.

Тепер вона щодня, вранці і ввечері, вигулює Боббі впродовж години. При цьому, за словами батьків, встигає зробити більше справ, ніж до появи спаніеля.

Від агресії тварин тікають

У 12-13 років малечі можна повністю довірити собачку. А перед тим — весь час допомагати доглядати за твариною і, головне, контролювати сам процес.

— Дитина є дитина, вона може просто забути про тваринку, — зауважує психолог. — Та й прогулянки з собачкою можуть бути досить виснажливі для неї.

Самостійно піклуватися про хом'ячка чи морську свинку від “а” до “я” дитина може уже починаючи з шести-семи років. Підлітки, які мають улюблениців, ніколи не стануть знущатися з тварин. Вони рожуміють і відчувають їхню біль. Хоча і тут бувають винятки із правил. Але вони трапляються вкрай рідко і зазвичай пов'язані з психічними чинниками або переадресованою агресією. Так, якщо дитину б'ють батьки, вона буде так само поводитися з собачкою або кішкою.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями. — Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

— Нерідко маленькі діти жорстоко граються зі своїми улюбленицями.

ТЕРЕВЕНИ

Редактор рубрики **Наталія БУРЛАКУ**, 097-445-83-67

Живе в “закритому” світі

Наталка Михно, як вона сама говорить, живе в “закритому” світі. Тому серед фотографій, які ви побачите у стрічці, – тільки її особисті. “Показати” родину обіцяла після того, як напише книгу про рідне село Знесіння.

“Я живу вже друге життя. І нарешті знайшла свій райський куточек у ньому”

Усі прибутки, які отримує від власних книг письменниця з Тернопілля Наталка Михно, – це позитивні емоції й бажання писати. Для того, щоб заробляти на виданнях, їй бракує торгівельного таланту. Тож поки що своє дітище вона просто дарує знайомим

Наталія БУРЛАКУ,
0-97-445-82-67,
nataliya.burlaku@gmail.com

У літературних осередках Наталку Михно знають як здібну письменницю, якій притаманне відчуття близкавичної манери щось розповідати. А її серія книг з історії краю користується неабиякою популярністю.

На прес-конференціях пані Наталія неодноразово наголошувала на своєму жагучому бажанні видавати багато книг. Декілька своїх доробків письменниці вдалося видати за рахунок меценатів, спонсорів. А про те, де вона братиме кошти на реалізацію подальших творчих планів, дізнивалася кореспондент “20 хвилин”.

— Ви народилися в сім'ї вчителів, пішли слідами батьків. Можливо виникло бажання обрати іншу професію?

— Про роботу педагога мріяла ще зі шкільної лави. І цю любов мені, скоріше за все, привили не мої батьки, а вчителі. Для мене взірцем професіоналів своєї справи були вчителька Євгенія Яремчук та директор школи Лікандр Сендецький. Вони були авторитетом як для колег, так і для учнів. Із паном Лікандром ми й досі спілкуємося.

— Ваше місце народження — Івано-Франківськ. Як потрапили на Тернопільщину?

— Насправді мої тато й мама родом із Теребовлянського району. А в Івано-Франківську вони навчалися. Там я і народилася. Але все мое дитинство та юність минули на Тернопіллі.

— Ніколи не виникло бажання змінити провінційне місто на мегаполіс?

— Я жила у великих містах. У 2006 році я подалася в політику. Балтувалася в мери Теребовлі. Але потім поїхала працювати в один із політичних осередків у Києві. Чез два роки не витримала шаленого столичного ритму й повернулася додому. А ще я пережила багато змін в особистому житті. І ще до Києва їздила та в Америку. Але то було інше життя. Але саме в селі Знесіння Теребовлянського району, де я нині живу, я таки знайшла свій райський куточек. Мої крила широко розправилися й мені стало легше дихати.

— Скільки коштує видати книгу?

— Це — дороге задоволення. Раніше видавала книги в “Джурі”. Однак видавництво, на жаль, не має можливості компенсувати кошти, витрачені на те, щоб зробити якісну літературу. Якби не Богдан Бургік, не з'явилася б і моя розповідь про Микулинець. Перше ж своє дітище “Аристократи духу” допоміг видати колишній чоловік. У 2008 році йому це обійшлося в 17 тисяч гривень. Наразі ж для того, щоб видати тисячу примірників, потрібо щонайменше 45-50 тисяч

гривень. Хоч мій теперішній чоловік і підприємець, проте для сім'ї витратити такі гроші — просто нереально. Коли ж я зверталася за допомогою до львівських видавництв, мені відповіли: “Якби це був гарно розкручений автор, ми б узялися за цю справу. А так, вібачайте”. Наразі, Слава Богу, є люди, котрі добровільно зголосилися допомогти видати книги про свій рідний край. Це добре. Адже вони залишать нащадкам історичний спадок.

— А що ви отримуєте від продажу літератури?

— Позитивні емоції й бажання працювати. Я обожнюю дарувати книги. І для мене це набагато пріємніше, ніж їх продавати. Мені дають книги в руки, і якби я їх продала, то, може, щось і заробила б. Але в мене, як не прикро, немає таланту торгівельника.

— Розкажіть, чим займається Ваша родина.

— Чоловік Володимир орендує ставки в Знесіннях. Обожнює сидіти й дивитися на воду. Як він мені розповідав, коли був малим, то завжди мріяв про власні ставки. Навіть коли ми з ним працювали в Києві, йому завжди бракувало місця. Він із тих людей, котрі не поміщаються в межах трьохкімнатної квартири. Наразі займається промисловим вирощуванням риби. Наш плюс у тому, що ми не годуємо її штучним кормом. Вона єсть мелену кукурудзу. Ще в нас є яблуневий сад. Ми там посадили 800 дерев. До найближчих сусідів нам приблизно сім кілометрів. Тож живемо в повній гармонії з природою. У мене є два сини від першого чоловіка, і у Володі — донька і син. Діти прекрасно контактиують один з одним. Сини вчаться — хто у Львові, хто в Тернополі. Але на вихідні приїжджають додому. Часто в гостях бувають друзі та знайомі. Чоловік готує рибу. У цій справі він — справжній ас.

— Чим ще займається, окрім написання книг?

— Колись працювала в Теребовлянській гімназії. Тепер добирається до місця роботи незручно. Я виграла б набагато більше на солярку, ніж отримувала зарплату. Однак у школі я все ж буваю. У мене там залишилося багато друзів серед учителів. Часто заходжу і в бібліотеку. У вільний час можу вишивати торбинки, скатертинки тощо. Найулюбленіше ж заняття — сіяти зерна. Обожнюю, коли на сіння починає простористи в землі. Тоді я по-справжньому можу зосередити увагу на чомусь, обдумати сюжет книги. Недарма моя бабуся говорила, що земля забирає весь негатив й очищує розум.

— Якому стилю в одязі надаєте перевагу?

— Люблю поєднання ділового стилю й поетичності. Мені імпонує вбрання кінця XIX-поч. ХХ століть. Удома можу носити спортивний одяг. Зовсім не подобається джинси. Усе життя мріяла про український

— Я щаслива, що живу в мальовничому селі, — каже Наталка Михно (37 р.). — Саме там відчуваю повну ідилію з природою, а також можу вільно створювати нові образи для своїх книг

національний стрій. Він складається із сорочки, плахти, запаски, корсету, спідниці, свити, кожуха, жупанки, намітки, хустки, чобіт та прикрас. Наразі в мене є тільки сочка.

— Чи вірите в гороскопи?

— Якщо я їх і читаю, то задля розваги. Якщо щось із написаного сходиться з реальним життям, то лише посміхається. Проте я поважаю людей-професіоналів, котрі розуміються на світлинах і займаються астрологією.

— Мрієте в майбутньому здобути світове визнання?

— Слава — забава для тих, хто розуміє її ціну. Я просто хочу написати багато книг, щоб збагатити сучасну українську літературу, зробити її більш оптимістич-

ДОСЬЄ

Народилася 25 червня 1973 року в місті Івано-Франківськ у родині вчителів. В 1990-1995 роках навчалася у Тернопільському державному педагогічному університеті на філологічному факультеті. В 1994-2004 роках працювала викладачем у Теребовлянській класичній гімназії, де в 2001-2004 роках виступила засновником та редактором гімназійного часопису “Нове покоління”. У 2005 році видає першу книгу “Марево духу”, в якій поряд з історією справжнього кохання описує древню історію Теребовлі. Друга книга виходить у видавництві “Джура” в 2008 році під назвою “Аристократи духу”. Того ж року разом зі своїм чоловіком Володимиром візьмуть у знищенні дощенту у 1950-х роках загонами НКВС село Знесіння, поселяються там жити серед лісу і озер, виритих на місці знищеного села, в екологічно чистому дерев'яному будинку, збудованому руками свого чоловіка. Тут вона пише третю книгу трилогії “Сила духу”. 2009 року Наталка Михно видає свою четверту книгу — “Звільнення”.

РЕТРО

Редактор рубрики **Володимир Мороз**, volodymyr.moroz@te.ria.ua

Метеори

• Є такий пересуд, що побачити падаючу зіздзу — це ворожа щастя. Якби це мала бути правда, то 7 і пів мільйона людей на добу заразило би якогось щастя, бо обраховано, що стільки метеорів спадає на добу на нашу землю.

“Діло”, 14 травня 1929 року

Нелегка проблема

• Одна з сестер Джіб, які є сіамськими сестрами, схотіла вийти замуж. Однак цивільний уряд у подружжих справах не дав панні Маргаритті Джіб дозволу вийти заміж і заявив, що обидві сестри, як сіамські близнятата, мають лише одне тіло і що тому не можна допустити, щоби вийшла замуж лише одна половина, тоді як чоловік одної сестри повинен би злочином двохженства.

“Діло”, 12 травня 1929 року

Арештування

• У “Ділі” була вже коротка загадка про арешти серед української гімназійної молоді в Тернополі в другій половині квітня і з початком травня. Під замітом принадлежності до УВО (Української військової організації — прим. ред.) 9 травня арештовано знова чотирьох учнів української державної гімназії в Тернополі. Можна приняти, як у двох випадках з цеї самої гімназії з листопада 1928 і січня 1929, що прокурор не знайде і тепер знамен зради. А в міжчасі діти потратять рік шкільної науки, а деякі і здоровля.

“Діло”, 15 травня 1929 року

Шинковане

• Тернопіль, 12 травня. Позволяється без окремого дозволу шинкувати і продавати мід та вино в замкнених фляшках до дому. Замовлення на віз сіх напітків, як та-кож віз ріжного рода спирту (якого однак без дозволу Команди міста продавати, а тим більше шинкувати, не вільно) видаватимуться спільно Державним Повітовим Комісаріатом і Командою міста.

“Українські вісти”, 14 травня 1919 року

Рубрику підготували за сприянням Тернопільського обласного державного архіву (стиль та орфографія оригіналу збережені)

КОНКУРС

Принесіть чи надішліть старі фото Тернополя у редакцію “20 хвилин”

Вигравайте призи! Деталі дізнаєтесь за номером 067-307-55-58 чи через скриньку moroka@ukr.net (Фото повертаємо).

Три сторіччя у власності

Протягом неповних 303 років мав Тернопіль власників. Якщо місцеве самоуправління діяло спершу у магістраті на міському ринку, то представники господарів урядували із замку.

Власники Тернополя – гетьмани, бабуся, дідусь і дружина королів

Від статусу господарів міста шляхетські родини отримували не тільки чергові титули, а й значні прибути. Вони автоматично були хазяями землі, на якій стояв Тернопіль, а також ставу. Подеколи ці люди ставали дуже відомими

Володимир МОРОЗ,
0-67-307-55-58

Від 15 квітня 1540 р., тобто від дати заснування, і до 15 лютого 1843 р. — дати продажу громаді — Тернопіль перебував у власності приватних осіб.

Статус приватного міста означав, що тернополяни повинні були сплачувати податки на користь власників і дотримуватися указів їхньої адміністрації. Однаке свавілля зі сторони цих шляхтичів не було — уже засновник Тернополя надав громаді обмежене магдебурзьке право, дозволив мати своєрідну міськраду з вітром на чолі. Господари майбутнього обласного центру у багатьох випадках не жили у місті, але вони залишалися останньою інстанцією, яка визначала і вгляд, і долю Тернополя.

Тарновські та Острозькі — некороновані королі

Найвідомішим власником Тернополя є, напевно, його засновник Ян Амор, граф із Тарнова — Тарновським його почали називати у пізніші часи. Він народився у 1488 р. в Тарнові, рано втратив батька, але отримав хороше виховання. Ян Амор багато мандрував.

“Християнські й поганські краї відвідували по швидкоплинному

Опір Яна Амора з Тарнова з-поміж власників Тернополя особливо відзначилися Василь Костянтин Острозький, якого “сватали” на короля Польщі. А от Замойські стали предками короля Михайла Вишневецького

Дунаю і по бурхливих морях плавав; і на морях, і на суходолах шукав гідності, пристойні велики людини. Так, іздичи, ходячи, плаваючи, не зупинився і на горі Сінай. Відвідав також політий Господньою кров’ю Єрусалим, пройшов Александрю, Атланти і весь Єгипет; а також красіві місця, знамениті давніми пам’ятками. Бачив учени Атени. В Римі вклонився апостольській столиці,” — писав гуманіст і знайомий вельможі Станіслав Оріховський-Роксолан.

У 1527 р. Ян Амор став великим коронним гетьманом і був ним до смерті 1561 р. У 1527 р. засновник міста став воєводою Руським — керівником приблизно половини земель колишнього Галицько-Волинського князівства. Та відзначився гетьман не тільки талантом адміністратора, а й військовим хистом — його 5619 вояків у 1531 р. перемогли 17-тисячне військо молдавського господаря біля містечка Обертин на Покутті. Втрати Тарновського сягнули 256 жовнірів, а молдаван — 7746 вояків. І це при тому, що гетьманський загін мав тільки

Син засновника Тернополя Ян Христофор із Тарнова був власником міста сім років

Василь Костянтин Острозький став господарем міста завдяки шлюбу з Софією Тарновською

Власник міста Томаш Замойський став дідусем короля Речі Посполитої

кого.

— Одружившись із Гризельдою Замойською, не красунею, але з серцем і розумом чоловічим, значних привілеїв у тому шлюбі не знайду, оскільки була не так красива, як високістю роду і приданим приваблива, — говорив про цю доньку власників міста її чоловік князь Єремія Вишневецький.

Дружина Собеського відсудила місто

У часі війни під проводом Богдана Хмельницького і після неї Тернополем володіла родина Конецпольських, а найзнатнішим хазяїном міста з-поміж її членів був Станіслав Конецпольський. Він — син сандомирського воєводи Олександра та онук одного з найгрізніших ворогів козацтва, великого коронного гетьмана Станіслава Конецпольського. Іншим його дідусем був згаданий уже Томаш Замойський — його донька Йоанна Барbara вийшла заміж за Олександра Конецпольського.

Так от, Станіслав Конецпольський заслужив на шану тим, що захистив Тернопіль від татарської орди і в 1673 р. здобув захоплені

турками Яловець. Водночас вельможа воював із козаками гетьмана Петра Дорошенка, а ще з його особою пов’язані чутки про те, що найшанованіший із сенаторських чинів, титул каштеляна краківського, він здобув у 1682 р. завдяки корупції — подарував Богдані і Підгірці королевичеві Якубу Собеському.

Зрештою і Тернопіль перейшов до Собеських у 1690 р. — місто відсудило королева Марисейка, дружина Яна Собеського. Офіційною причиною її претензій було те, що її першим чоловіком був Ян Замойський — син Томаша Замойського.

У XVIII ст., після вигасання роду Собеських, місто перейшло до Потоцьких. Утім, війни у ті часи все менше зачіпали місто і власники зосереджувалися на економіці — податках та отриманні прибутків від своїх підприємств. У підсумку 15 лютого 1843 р. громада викупила місто в останнього господара Тадеуша Туркула за 175000 гульденів. Тернопіль став вільним і регулювали його життя тільки державні закони.

 Дивіться фото
www.20minut.ua/news/10197639

ВЛАСНИКИ ТЕРНОПОЛЯ

1540-1561 — Ян Амор, граф із Тарнова

1561-1567 — Ян Христофор із Тарнова, син Яна Амора

1567-1570 — Софія Острозька, донька Яна Амора і дружина Василя Костянтина Острозького

1567-1608 — Василь Костянтин Острозький, у 1567-1570 як співласник

і в 1570-1608 як власник

1608-1642 — Катерина Острозька-Замойська, онука Василя Костянтина Острозького, дружина Томаша Замойського. У 1620-1638 —

Томаш Замойський як чоловік Катерини Острозької

серединина XVII ст. -1690 — родина Конецпольських

1690-кін. 1730-х — родина Собеських

1737-поч. XIX ст. — родина Потоцьких

поч. XIX ст. -1843 — родина Туркулів. Останній власник — Тадеуш Туркул

Огірок – індійська ліана

Огірки відомі уже 6 тисяч років. Батьківщина — Індія. Там дики огірки ростуть у лісі, обвиваючи дерева, як ліани. Огірками обплетені паркани в селах. Також ця рослина є на давніх фресках у Єгипті й у грецьких храмах.

СМАЧНОГОРедактор рубрики **Ірина ЧУБАТА**, iryna.chubata@gmail.com

Фірмове м'ясо “Олеся”

“20 хвилин” розповідає про новинки меню та приготування страв у кафе, барах та ресторанах міста

Ірина ЧУБАТА,
0-98-586-50-62

Соковитий шматок свинячої полядвиці, начинений солодким перцем і твердим сиром під соусом із чорносливу, горіхів, цибульки та сметані — фірмова страва нічного бару “Олеся”, що на вул. Тролейбусній.

Окрім фірмового смаколика, у меню закладу є ще кілька страв із фаршированим м'ясом.

— Дуже популярними у відвідувачів нашого закладу є філе курки з родзинками та сиром, крученіни з різними начинками, а також запечена свиняча шия з чорносливом, — розповідає кухар закладу Анна Гайдук.

Відбитий шматок полядвиці жін-

ка посыпає спеціями і змащує майонезом. Соковитий солодкий перець і голландський сир пані Анна нарізає грубою соломкою. Викладає все на м'ясо, згортає вдвое і панірує у борошні, а потім — у лезйоні з яйця і тертого сиру.

— Завдяки такій паніровці шматок м'яса стає пухким та соковитим, — каже, не притиняючи роботи, співрозмовниця.

Кухар викладає м'ясо на розпечено сковороду у киплячу олію, накриває кришкою. Страва має “мліти” на слабкому вогні не менше 5-ти хвилин, зауважує жінка. Тоді смаколик добре промажиться і не згорить.

Соус для фірмового м'яса пані Анна готує з чорносливу, волоских горіхів та ріпчастої цибульки. Подрібні продукти кухар у

певний послідовності викладає у сковороду. Спочатку обсмажує кубики цибульки. Як тільки вона підрум’янилася — на пательні опиняються подрібнені горіхи. Наприкінці — сухофрукт, нарізаний соломкою. А насамкінець наша співрозмовниця вливач сметану і, ретельно помішуючи, доводить до кипіння. А тоді знімає з вогню й переливає у невелике блюдце.

Цим соусом кухар щедро поливає готовий шматок полядвиці, прикрашає все зеленню та овочами і припрошує до столу.

Куштуючи фірмове м'ясо, зауважаю, що жоден продукт не домінує. Всі компоненти гармонійно поєднуються між собою і роблять цю страву багатою на смак. Тож смаколик миттю зникає з тарілки.

Нарізати соломкою перець і твердий сир. Відбити м'ясо, посолити, поперчити

Змастити м'ясо майонезом, викласти начинку на полядвицю, згорнути її вдвое

Запанірувати шматок свинини у борошні, вмочати у суміш яйця і тертого сиру

Нарізати чорнослив соломкою, цибулю — кубиками, горіхи — посікти, приготувати соус, додавши сметану

Обсмажити полядвицю на олії під накривкою до появи рум'яної скоринки, полити приготовленим соусом

Прикрасити страву зеленню та овочами, подавати до столу як самостійну страву або з гарніром

— У меню нашого закладу є декілька страв із фаршированого м'яса. Усі вони є дуже популярними у відвідувачів нашого закладу, — каже бармен Ольга Паславська (25 р.)

Завиванці святкові

500 г свинячої полядвиці, спеції. Фарш: 2 курячі філе, 1 цибуля, 100 г копченого бочка, 100 г печериць, 1 морква, 100 г родзинок, сіль, перець. Соус: 0,5 скл. майонезу, 2 ст. л. кетчупу, 1 ст. л. меду, 1 ч. л. лимонного соусу.

Філе нарізати скибками. Відбити, посолити, поперчити і залишити для маринування на 1 год. Приготувати соус для змащування м'яса. Відбиті шматки м'яса намостили з обох боків соусом.

Фарш готувати так: куряче

сире філе змолоти, додати підсмажені з цибулею гриби і терту підсмажену моркву. Фарш посолити, поперчити, додати подрібнені родзинки. Все добре вимішати.

Сформувати завиванці: на змащені соусом шматок полядвиці покласти фарш з курятини, розрівняти його, зверху — тоненьку скибочку копченого бочка. Згорнути шматок полядвиці рулетиком, скріпити зубочисткою і викласти на деко “швом” донизу. Так начинити всі

шматки свинини.

Складти завиванці на деко рядами. Для соковитості влити пів склянки води. Кожен шматок покрити сіточкою майонезу і поставити запікатися. Подавати, посыпавши посіченою зеленою цибулею чи петрушкою.

викласти на блюдо і полити соусом.

Салат “Весняний”

200 г капусти, 100 г редиски, 1 великий помідор. Соус: оливкова олія, тертий імбир, оцет “Бальзаміко”, сік лимона, мед, спеції.

Овочі нарізати соломкою, посолити і перемішати. Приготувати соус. Для цього до нагрітої оливкової олії дода-

ти тертий корінь імбиру, вимішати і дати йому підсмажитись, щоб з'явився аромат. Тоді влити “Бальзаміко”. Потім здушити і додати до соусу сік лимона та мед. Варити соус, поки не випарується частина маси. Соус має бути густим. Салат

Рецепти тернополян

Запечене м'ясо
від менеджера з туризму
Мар'яни Волинської (28 р.):

— Це наш родинний рецепт. Готуємо печене м'ясо на найбільші релігійні свята та дні народження. Головне правило приготування цієї страви — м'ясо має добре промаринуватися, тоді воно буде смачним і соковитим.

Готуємо три маринади. Перший: три частини солі змішати з 1-ю частиною цукру, натерти сумішю свинячу або телячу вірізку і залишити у холоді на 10-12 год. Варимо другий маринад: на

4-5 л води 3-4 горошини духмяного перцю, 7-8 — чорного пекучого, 5-6 лаврових листків. Довести до кипіння, коли вода закипить, додати солі до смаку. Маринад охолодити, залити ним м'ясо. Покласти у холодильник на три дні. Перед запіканням вирізку натираємо третім маринадом: мелений чорний перець, часник, мелена солодка паприка. Усього взяти до смаку.

Підготовлене м'ясо запікати в духовці при 220-250°C, поки не зарум'яниться. Тоді зменшити вогонь до 180°C і пекти ще 40 хв.

Цю страву в нашій родині подають до столу з печененою картоплею. Розрізаємо її на 4 частини, доводимо до кипіння, 3-4 хв. варимо і виймаемо з води. Натираємо спеціями, здущеним часником, обкачуємо в сухарях. Викладаємо на деко шаром, зверху плястerek сала. Запікаємо до появи рум'яної скоринки. Така смакота, що пальчики оближеш!

Рибні котлети

0,5 кг філе будь-якої риби, 0,5 кг печериць, 250 г крабових паличок, 0,5 п. майонезу, 2-3 ст. л. крохмалю, 2 яйця, спеції.

Філе порізати кубиками, печериці і крабові палички

— плястерками. Все вимішати до утворення однорідної маси. Посолити, поперчити за смаком і на ніч покласти у холодильник. Перед смаженням додати до маси два збитих яйця.

СНОРТ

Редактор шпарльти **Роман МОРОЗ**, Whitegel@ukr.net

Перше місце Другої ліги у групі Б впевнено утримує донецький “Олімпік”

Андрій ТИХИЙ,
20.hvylyn@gmail.com

Лідер групи Б "Олімпік" змушений пропускати 19-й тур, адже суперник донеччан "Олком" знявся зі змагань.

Таким чином донеччанам заархують технічну перемогу, а команда отримає більше часу для підготовки до наступного туру, у якому “Олімпік” протистоятиме своєму прямому конкуренту за перше місце — ФК “Полтаві”. Останній матч у чемпіонаті донецька команда провела вдома проти другої команди маріупольського “Лілічівця”. У лідера чемпіонату особливих проблем із середняком не було. “Олімпік” двічі вразив ворота своїх суперників і цього виявилося цілком достатньо, аби здобути три очки і закріпитись на вершині турнірної таблиці. У складі донецького клубу не безуспішно виступає колишній захисник тернопільської “Ниви” Олег Лівіцький, який протягом всього сезону є беззмінним гравцем основи

Олімпіада йде залежною від участі Олега та його партнера хисту у донецького клубу «Динамо». 10 пропущених м'ячів. Правда, вірно, що тернополянин відмінно виступив у сезону разом з «Львовом», але вже в нинішньому клубом провів лише 10 матчів, з яких здобув 6 перемоги, 3 внічиї та 1 поразку. Усього ж він провів за «Львов» 15 матчів, з яких здобув 7 перемоги, 4 внічиї та 4 поразки.

Друга команда ліги — ФК “Полтава” поки що відстає від лідера на чотири очки, але амбіції команди

дозволяють їй сподіватись на здобуття єдиної путівки у Першу лігу. Останній матч у рамках групи Б підопічні Анатолія Безсмертного провели у рідних стінах, протистоявши криворізькому “Гірнику”. Матч для полтавчан став справжнім випробуванням на міцність, адже суперники ледь не звели його вінчию. До 50-ї хвилини гри господарі вели у рахунку 3:0 і здавалось, що ніщо не завадить “Полтаві” виграти, проте дещо іншої думки був гравець “Гірника” Коломієць, який протягом десяти хвилин зробив дубль. Проте, на чася для фанів полтавського клубу, більше голів у ворота господарів не було і “Полтава” виграла із рахунком 3:2. Наступний матч полтавчани проведуть на війзді проти “Лілічівця-2”. Зазначимо, що у складі “Гірника” також не обійшлось без “тернопільського сліду”. Кольори криворізької команди захищає досвідчений екс-кіпер “Ниви” Роман Гурін, який на даний момент допомагає “Гірнику” у боротьбі за четверту сходинку чемпіонату.

“Кремінь” втратив очки

Кременчуцький "Кремінь" втратив очки у протистоянні із свердловським "Шахтарем". "Кремінь" на даний момент посідає третю сходинку чемпіонату, проте відрів від другого місця у команди Юрія Чумака чималий. Кременчуцька команда прагнула перемоги над "Шахтарем", аби зберегти хоча б невеликі шанси на перше місце, але свердловські футболісти налашту-

вались дати лідеру бій і змогли втримати нульову нічию.

Наступний поєдинок кременчукької команди проведе на візіді у Кривому Розі, де зійтиться із місцевим "Гірником", який посідає п'яту сходинку. Безумовно, протистояння із криворіжцями буде вкрай важким для підопічних Юрія Чумака, які вже фактично втратили нагоду поборотись за путівку у Першу лігу.

Тернополяни не допомогли

Свердловський "Шахтар" у 19-му турі прийматиме дніпродзержинську "Сталь", яка закріпила за

дбір на молодіжні ігри

Перший відбірковий чемпіонат області з більярдного спорту серед юніорів пройде у Тернополі. Змагання відбудуться 7 травня в більярдному клубі "Аб-риколь" під егідою обласного осередку Національної федерації спортивного більярду України. Четверо найсильніших більярдистів області поїдуть у Київ на V Всеукраїнські молодіжні ігри.

Футболісти ФК "Полтава" (у білому) після вдало проведеного поєдинку проти криворізького "Гірника" не втратили сподівання на здобуття єдиної путівки у Першу лігу

собою четверту сходинку чемпіонату. У минулому турі “сталевари”

за місце в основі команди.

“Сталь” завдяки лише одному голу змогла здолати опір “Гірника-Спорт”, який боровся за нічно до останнього. Але завдяки единому голу на 60-й хвилині матчу дніпрозергійці здобули три очки.

“Гірник-Спорт” свій наступний поєдинок проведе вдома. Суперниками команди будуть юні дніпропетровці, які представляють “Дніпро-2”. У 18-му турі вони поступилися третій команді донецького “Шахтаря”, який в останньому поєдинку туру буде екзаменувати запорізький “Металург-2”.

ЛІТНЯ МОВНА ШКОЛА

**Ви працюєте,
а Ваші діти
розвиваються!**

Свої знання здобувають
та вдосконалюють
запання
американської мови

вул. Руська, 34

тел. 255-633, 096 709 95 64

НОВИЙ СВІТ
ВІКОН ТА ДВЕРІ

ДВЕРІ

- Кредит
- Доставка
- Замір по обл.
безкоштовний

м. Тернопіль, вул. 15 квітня, 6а (завод "Оріон")
тел. 0352 51 22 20, 067 873 20 32

ВІКНА

кожному
покупцю
подарунок

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦІВ
візової лотереї DV-2012

GREEN CARD

ПІДПРИЄМСТВО
ПЕРЕХІД
www.perekhid.te.ua

АКЦІЯ   Курси АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
БЕЗКОШТОВНО

Консультації, оформлення документів пересоювання,
поштовий супровід, спорядження
вул. Танцюрова, 51, офіс 1, тел. 52-83-28

ПАЙОВА ЧАСТКА

ТОВ "Добробуд"

У БУДІВНИЦТВІ КВАРТИР, по вул. Овчєва,
Чернівецька, б.Хмельницького, РБарвінських.

ОФІСІВ, МАГАЗИНІВ
по вул. Б Хмельницького, Оболоня

КОТЕДЖІВ
по вул. Микулинецькій

**найновітніші
технології**

- Поступи по перевезенню бетону "міксерами"
- Теплоізоляція канадською піною
- Підрядні будівельні роботи

вул. Тролейбусна, 11
тел. 43-43-48, т/ф 43-38-69

“Нива” пропускає тур

Черговий тур у футбольній Другій лізі тернопільська “Нива” змушені пропускати, адже зі змагань знявся рівненський “Верес”. Інші п'ять пар команд нашої групи вже у суботу зійдуться у протистояннях 19-го туру

Андрій ТИХІЙ,
20.hvlynn@gmail.com

Лідер групи А — новокаховська “Енергія” зможе змінити свої позиції у разі перемоги над чернігівською “Десною”.

На разі “жовто-чорні” утримують лідерство лише за додатковими показниками, адже разом із “Енергією” 38 очок в активі має і “Миколаїв”, який поки йде другим. Проте цілком ймовірно, що до завершення чемпіонату позиції у команд кардинально зміняться. Лідери у 19-му турі на виїзді протистоятимуть чернігівській “Десні”, яка у минулому турі сенсаційно поступилась у Хмельницькому. Команда із Нової Каховки перед останнім туром скотилася на п'яту сходинку, але завдяки перемозі над “Єдністю” підопічні Сергія Шевцова зуміли повернути собі втрачене перше місце.

Попереду у команд ще чотири тури, а на єдину путівку у Першу лігу цього року претендентів чимало. Серед них і суперник “Енергії” — “Десна”, яка на даний момент відстає від лідера на п'ять очок, але вже цього тижня зможе скоротити відставання. Чернігівчани вдало грають на домашній арені і без боротьби поле не залишають, а тому гостям буде важко підібрати правильні ключі до воріт “Десні”, яку очолює екс-наставник “Фенікса-Іллічівця” Анатолій Беляй.

“Миколаїв” хоче закріпитися

МФК “Миколаїв” на власному полі також спробує закріпити свої лідерські позиції у матчі проти одеського “Чорноморця-2”. Миколаївська команда цього року всерйоз претендує на підвищення у класі, про що вже неодноразово заявляли тренери та керівники команди. А осінні дні фінішу чемпіонату залишилось не так вже і багато поєдинків, команді доведеться віддати чимало сил, аби вибратись на вершину.

У минулому турі підопічні Руслана Забранського на виїзді розібралися з іллічівським “Басті-

Футболісти новокаховської “Енергії” (у жовтому) у центральному матчі туру протистоятимуть непоступливій чернігівській “Десні”

оном” (2:0), який також є одним із головних переслідувачів “Миколаєва”. Голи у складі “корабелів” забили лідери команди — Безольний та Колодін.

Цього разу до Миколаєва приїде другий склад одеського “Чорноморця”, який у 18-му турі склав зброю перед “Сумами”. У першому колі протистояння між командами завершилось на користь міколаївців, які переграли одеситів із мінімальним рахунком 1:0. Цього разу, безумовно, МФК “Миколаїв” буде намагатись як мінімум повторити своє минуло-річне досягнення, адже на даний момент кожне здобуте очко для

“корабелів” — на вагу золота.

“Бастіон” зіграє вдома

Іллічівський “Бастіон”, який йде четвертим у 19-му турі, поміряється силами із “Россою”. Білоцерківська команда у минулому турі іздила в гості до нашої “Ниви” і змогла у важкому матчі здобути одне очко.

Тепер “чорно-блім” доведеться приймати куди більш грізного суперника — “Бастіон”, який після останнього туру прагне за будь-яку ціну реабілітуватись у Білій Церкві. У попередній грі підопічні Олександра Краснянського поступились своєму прямому конкуренту — “Миколаєву”. Те-

пер іллічівці віддалились від першого місця на п'ять очок і в матчі проти “Росії” спробують покращити свої позиції.

“Суми” встановили рекорд

Ше один претендент на путівку у вищий дивізіон — “Суми” на виїзді протистоятиме хмельницькому “Дінамо”. Хмельничани у минулому турі створили маленький подвиг, обігравши вдома “Десну”.

Ця перемога стала першою для команди із жовтня минулого року. У 19-му турі “динамівцям” доведеться ще важче, адже у гості до них приїдуть амбіційні “Суми”, які втрачали очки, звісно, не захочуть. Зустріч 18-го туру між “Сумами” та “Чорноморцем-2” позначилася не лише перемогою господарів, але й присутністю на матчі 9 100 вболівальників, які прийшли підтримати команду із Сум.

Така кількість глядачів стала рекордною у цьому сезоні для Другої ліги та ледь не перевершила досягнення чернівецької “Буковини”, яка може похвалитися тим, що у Першій лізі на її матч прийшло 10 000 вболівальників.

Цілком можливо, що свій рекорд сумчани перевершать у наступному турі, коли будуть приймати на стадіоні “Ювілейний” МФК “Миколаїв” — одного зі своїх прямих конкурентів у боротьбі за вихід до Першої ліги.

“Єдність” прагне реваншу

Заключний поєдинок туру відбудеться у Плисках, де місцева “Єдність” прийматиме страйську “Скалу”. Стрияни останній тур пропускали, а тому мали якомога більше часу, аби підготуватись до виїзного поєдинку проти плисківської команди. “Скала” у другому колі демонструє досить якісний футбол, не дивлячись на те, що у складі команди вистачає зовсім юних виконавців. У свою чергу “Єдність” минулій тур провела у Новій Каховці, де зазнала поразки від “Енергії” із рахунком 2:0. Цього разу на полі Плисок зустрінеться команда приблизно одного рівня, але “Єдність” намагатиметься реваншуватись за поразку у першому колі.

КОРОТКО НОВИНИ

Караччоло хоче в “Динамо”

• Форвард “Брешії” Андреа Караччоло може покинути свою команду і вже влітку перебратися в київське “Дінамо”. Про це повідомляє Calcionews, посилаючись на дані італійського каналу Sky.

Сайт повідомляє, що Караччоло не побажав грати в серії Б і має намір залишити “Брешію”. Інтерес до форварда також проявляють “Фіорентина” і “Чезена”. Передбачуває трансферна вартість Караччоло — сім мільйонів євро. У наступному сезоні на рахунку 29-річного форварда 12 м'ячів у чемпіонаті.

Нагадаємо, “Брешія” достроково забезпечила собі виліт у серію Б.

Гордесев відмовив росіянам

• Екс-тренер донецького “Металурга” Андрій Гордесев відмовився зайняти пост головного тренера астраханського “Волгарь-Газпрому”, що виступає в першому російському дивізіоні.

Як повідомляє “Спорт-Експрес”, президент “Волгарь-Газпрому” Сергій Сергеєв вів переговори з Гордесевим, але тренер відповів відмовою. Таким чином “Волгарь-Газпром” все ще шукає нового тренера. Попередній тренер команди Лев Іванов розірвав угоду з клубом за взаємною згодою.

Нагадаємо, Гордесев був звільнений з поста головного тренера донецького “Металурга” після поразки від “Арсеналу” з рахунком 1:5 в матчі 27-го туру чемпіонату України.

“ПСЖ” хоче повернути Саа

• Паризький “ПСЖ” має намір придбати французького нападаючого “Евертона” Луї Саа.

Контракт 32-річного форварда з “ірисками” завершується в 2012 році, але футболіст заявив, що не має наміру залишати Англію і поверталися на батьківщину.

“Я виступаю на Туманному Альбіоні вже багато років. Моїй родині тут дуже комфортно і я не хочу чіткоого змінювати. Я не вів і не веду переговорів з іншими клубами. У мене контракт з “Евертоном” до 2012 року і я готовий відпрацювати його до кінця”, — сказав Саа.

РЕКЛАМА

Фірма запрошує

МЕНЕДЖЕРА З ПРОДАЖУ

Вимоги:

- дівчина віком від 20 до 24 років,
- знання ПК на рівні користувача,
- досвід роботи НЕ обов'язковий.

Контактний телефон: 52-20-70

СЛУХАЙ

УХ РАДІО 101 FM

РАДІО

www.uhradio.com.ua

українське інтернет радіо

АФІША

Редактор рубрики **Ірина НОЖЕНКО**, 0-96-149-37-26

КІНО

“ГОП ЗД”
анімація, комедія, “Сінема Сіті” — 13-18 травня

“РІО 3D”
мультифільм, комедія, “Сінема Сіті” — 13-18 травня

“Лінкольн для адвоката”
драма, трилер, “Сінема Сіті” — 13-18 травня

“Пастир 3D”
трилер, жахи, фантастика, екшн, “Сінема Сіті” — 13-18 травня

“Утомлені сонцем. Цитадель 3D”
військовий, драма, “Сінема Сіті” — 13-18 травня

“Пірати Карибського моря: на дивних берегах 3D”
пригоди, фентезі, “Сінема Сіті” — з 19 травня

“Ціна пристрасті”
драма, “Сінема Сіті” — з 26 травня

“Панда Кунг-Фу 2”
анімація, комедія, “Сінема Сіті” — з 26 травня

РОЗВАГИ

“Свято весни Тернопільської округи”
розважальна програма, поблизу с. Плісняни Зборівського району — 13-15 травня

“Зелені сестри”
розважальна програма, арт-бар “Коза”, 20.00 — 14 травня

Виступ фіналістів “Х-фактор”
концерт, ПК “Березіль”, 19.00 — 19 травня

Василь Попадюк і гурт Papa Duke
концерт скрипала-віртуоза. ПК “Березіль”, 19.00 — 21 травня.

Йолка
концерт, палац культури “Березіль”, 19.00 — 24 травня

ТЕАТР
“Політ над гніздом зозулі”
драма, Д. Вассерман, драмтеатр, 19.00 — 15 травня

“Зелені сестри” святкують день народження гурту

Ірина НОЖЕНКО,
0-96-149-37-26,
irina.nozhenko@gmail.com

Концерт учасників інді-гурту “Зелені сестри” з нагоди дня створення колективу відбудеться у Тернополі о 20.00 у суботу, 14 травня.

Організатори концерту обіцяють незабутні враження, оригінальний перформанс, відео та сюрпризи від музикантів. Відбуватиметься дійство в арт-клубі “Коза”.

— “Зелені сестри” — молодий тернопільський дівочий інді-гурт, що у своїй музичній творчості поєднує електро-фолк, наїв, мінімалізм та експериментал, — йдеться на інтернет-сторінці гурту.

— Залучення різноманітних інструментів народів світу, сучасний електронний саунд, власноруч зроблені костюми, відеоарт і перформанс — обов’язкові складові кожного виступу.

Гурт “Зелені сестри” складають троє учасниць. Двоє із них — корінні тернополянки, одна із дівчат — родом із Дніпропетровська.

Учасниці троє творять свою музику за допомогою баз-гітари, сопілки, губної гармоніки, ксилофона (вид

Кожен виступ учасниць гурту “Зелені сестри” перетворюється у надсучасний перформанс із розкішними костюмами і відео

ударного інструмента — прим. ред.), блок-флейти, окарини (керамічна або порцелянова свисткова флейта — прим. ред.) та електроники.

Також під час своїх виступів “Зелені сестри” використовують один із найдавніших трансовых інструментів — діджеріді.

З часу свого існування

“Зелені сестри” брали участь у різноманітних музичних фестивалях в різних містах України. З яких — “Віо! Кобеляки”, “ГогольФест”, “Рурисько” та інші. На фестивалі “Червона Рута” у 2009 році, який проходив у Чернівцях, дівчата зайняли третє місце у номінації “Інша музика”. А перший концерт гурту відбувся в рам-

ках міжнародного фестиваля сучасного мистецтва “ГогольФест” у Києві, у вересні 2009 року.

Відсвяткувати день народження тернопільського гурту запрошують цієї суботи. Перед виступом “Зелених сестер” публіку розігріватиме відомий діджижокей клубу DJ Roe.

Вхід — 15 гривень.

Буде творчий вечір Надії Кулик

Леся ЗАМОРСЬКА,
0-97-504-25-48

Творчий вечір “Ой, співачки мої” тернопільської бандуристки, співачки, автора та виконавця власних пісень Надії Кулик відбудеться 17 травня о 18.00 у Тернопільській обласній філармонії.

Він присвячений 30-річчю з дня народження співачки та 15-річчю її творчої діяльності. Вхід — вільний.

Окрім пісень, тернополяни матимуть змогу почути

дещо незвичні поєднання музичних інструментів. Зокрема бандури зі скрипкою та флейтою. Партию на скрипці виконуватиме Богдан Новак, а на флейті — Світлана Гайдя. Також Надія Кулик виконає кілька творів на бандурі разом із камерним оркестром Тернопільської обласної філармонії. Дирієнт — Сергій Примак.

Це мій п'ятий сольний концерт у Тернополі, — каже Надія Кулик. — До уваги тернополян я запропоную 12 нових пісень. Разом зі мною співатиме й

моя донечка Софійка.

Участь у творчому вечорі співачки візьмуть заслужений артист України Дмит

ро Губ’як, лауреат міжнародних пісенних конкурсів Іван Шміло та джаз-folk-гурт “Бріо”.

ДОВІДКА

Надія Кулик народилася 9 травня 1981 р. в м. Монастириська Тернопільської області. Закінчила Тернопільське музичне училище ім. С. Крушельницької, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка. Із 2004 р. — викладач класу при на бандурі, керівник ансамблю бандуристів “Вишиванка”. Переможець всеукраїнських та міжнародних фестивалів, член Національної спілки кобзарів України, член всеукраїнського товариства “Лемківщина”. Має два сольні альбоми “Не забудь” (2008) та “Ой, верше мій, верше” (2010).

ТЕРЕЗИ (24.09–23.10)

Вам потрібно добре виспатися у п'ятницю. Також приділіть увагу правильному харчуванню, оскільки зараз організм ослаблений і вразливий. У справах важливо поставити крапку.

СКОРПІОН (24.10–22.11)

Добре буде завершувати роботу над проектами, допрацювати ідеї у п'ятницю. У вихідні беріться тільки за ті справи, які ви можете подолати. Покиньте все зайве і присвятіть час своїм планам.

СТРІЛЕЦЬ (23.11–21.12)

П'ятницю доведеться присвятити роботі, завершенню якихось справ. Але не перестарайтесь і не перевтомлюйтесь. Увечері відвідуйтеся на легшу хвилю. Зустріньтесь з друзями у суботу.

КОЗЕРІГ (22.12–20.01)

Шукайте радість у простих речах у п'ятницю. Якщо відчуєте потребу, підійте у хамі або прогуляйтесь біля його околиць. У суботу можуть виникнути робочі питання. Реагуйте без нервів — усе вдасться вирішити.

ВОДОЛІЙ (21.01–19.02)

Не варто переживати через дрібниці і марно витрачати сили й енергію у п'ятницю. Не приймайте важливих рішень, не квапте подій. Турбота про здоров'я буде досить корисною у суботу.

РИБИ (20.02–20.03)

Варто відвідати щоденних турбот у п'ятницю. Сходіть із друзями на піцу або у кіно. Суботу добре провести разом із коханою людиною, виконати її прохання. Можна вирішувати спільні питання.

ОВЕН (21.03–20.04). Ви зможете зробити багато справ у п'ятницю. Близьче до вечора будьте обережні у стосунках із коханою людиною — атмосфера буде доволі несприятливою. Знайдіть якесь цікаве заняття.

ТЕЛЕЦЬ (21.04–21.05). Будь-яка творча робота стане в нагоді у п'ятницю. Субота буде наповнена пріємними подіями і спілкуванням із партнером. Отримуйте задоволення від того, що приносить життя.

БЛИЗНЮКИ (22.05–21.06). Не втрачайте фінансових і емоційних ресурсів у п'ятницю. Бажання натиснуті на ситуацію не приведе до хороших наслідків. Суботу проведіть у дома.

РАК (22.06–23.07). П'ятниця сприятлива для налагодження контактів, але з близькими і добре знайомими людьми. Не нав'язуйте свою точку зору домашнім у суботу. Знайдіть для себе інтелектуальні заняття.

ЛЕВ (24.07–23.08). Добре вирішувати фінансові та домашні справи у п'ятницю. Поки що корисно навести порядок та розібраться з тим, що вже накопичене. Увечері в суботу можуть з'явитися несподівані звістки.

ДІВА (24.08–23.09). У п'ятницю матимете шанс доробити все те, що не встигли вчора. У вихідні приділіть більше уваги задоволенню особистих потреб та здоров'ю. Увечері уникайте імпульсивних затрат.

ТЕРЕЗИ (24.09–23.10). Вам потрібно добре виспатися у п'ятницю. Також приділіть увагу правильному харчуванню, оскільки зараз організм ослаблений і вразливий. У справах важливо поставити крапку.

Добре буде завершувати роботу над проектами, допрацювати ідеї у п'ятницю. У вихідні беріться тільки за ті справи, які ви можете подолати. Покиньте все зайве і присвятіть час своїм планам.

СТРІЛЕЦЬ (23.11–21.12). П'ятницю доведеться присвятити роботі, завершенню якихось справ. Але не перестарайтесь і не перевтомлюйтесь. Увечері відвідуйтеся на легшу хвилю. Зустріньтесь з друзями у суботу.

1. АВТОМОБІЛІ ЛЕГКОВІ**1.2. ПРОДАМ**

ВАЗ-2105, 81/бех/1200, 1 000 у.о. (096)335-78-12
Деу-Ланос, 10/син/, двигун від Опель, Ц/З, сигн., Г/П, автомагн., тон. вікна, мухобійка, вітровики, пробіг 6 тис. км, договірна. (066)173-30-58, (067)350-91-62

3. АВТОМОТОТЕХНІКА, СІЛЬГОСПТЕХНІКА, ПОСЛУГИ**3.2. ПРОДАМ**

Мотоблоки, 4-15 к.с., більше 15 модифікацій, трактори, 12-45 к.с., двиг., 4-25 к.с., гарантія, з/ч, безкошт. доставка, низькі ціни 49-30-00, (098) 598-94-84
Скутер "Хонда", в-во Японії, відм. стан, з док., 3 000 грн. (097) 790-55-55

3.4. ТРАНСПОРТНІ

Автобус автоперевезення комфорту а/м, обслугов.весь, подорожні, екскурсії, урочисті події, відпочинку.Ліц. АВ №338418 від 16.05.07 40-40-40, (067) 208-46-48

Автовантажні автоперевезення а/м МАН, 5 т, борт, тент, гідропр., 37 куб.м. Ліц. АВ №338418 від 16.05.07 40-40, (067) 208-46-48

Автовантажні автоперевезення а/м Мерседес, буда, 14 куб.м, довгий, високий, Ліц. АВ №338418 від 16.05.07 40-40, (067) 208-46-48

Автовантажні автоперевезення будь-який вантажним а/м, швидко, комфортно, цілодобово. Ліц. №338418/15.05.07. 40-40-40, (067) 208-46-48

Вантажні перевезення бусом, меблевоз, без вихідних, хороши ціни, по місту, області, Україні. Ліц. АВ №351851 (096) 942-42-42

Вантажні перевезення, 1 кг - 5 т, будь-який транспорт. Ліц. АВ №338418 22-02-38

Вантажні перевезення, до 5 т, будь-який транспорт, будь-який напрямок, по місту, області. Ліц. АВ №338418 (063) 273-10-00

Вантажні перевезення, різні буси, від 1 кг до 3 т, доступні ціни, по місту, області, Україні. Ліц. АВ №351851 (098) 942-42-42

Пасаж.перевез., по Європі та Україні, 20місць, DVD, TB, Київ, Карпати, на ямарки, Хмельницьк, Чернівці, весілля, тощо.Ліц.АВ№496805 (067) 861-92-57

Перевезення, високий довгий бус, цілодобово, доступні ціни, по місту, області, Україні. Ліц. АВ №351851. (097) 040-40-40

Інформація про перевезення а/м КамАЗ, пісок, щебінь, вивіз сміття. (067) 583-55-41

Інформація про перевезення а/м Спринтер, до 2,5 т, холодильник, дов. 4 м, вис. 1,8 м, будь-який вантаж, по місту, області, Україні! (096) 365-55-14

3.5. АВТО-РЕМОНТНІ

Перетягування та ремонт сидінь, пошиття чохлів, перетягування стель, облаштування салонів п/а.. (096) 953-96-05

Ремонт амортизаторів, кульових опор, кермових, стабілізаторів тяг і рейок, токарні роботи, діагностика ходової. 23-47-19, (097) 250-23-41

4. НЕРУХОМІСТЬ**4.5. ПРОДАЮ ГАРАЖ**

кооп. "Супутник", 4 ряд, цегл., яма 60 000 грн (095) 721-34-33

4.6. ПРОДАЮ БУДИНОК

1/2 будинку, бл.Н.Світ, вул.Вагільєва, 0,01, 5 км., 125/87/23, 2 входи,гараж, хор.стан, 85 000'у.о. (067) 810-44-81

Будинок, 10 км від Тернополя, 120 к.м., літ. кухня, гарж, хлів, 2 підваль, криниця, 0,31 га, без посередників, договірна (098) 416-36-62

Будинок, бучацький р-н, с.Підзамочок, 280 к.м., всі зручності, 9000 у.о. (024) 4-23-38, (098) 409-05-56

Будинок, с.Байківці, 250 к.м., жили, меблі, всі зручності, гарах, госп. буд., 0,22 га, обмін, частковий кредит (050) 912-04-47

Будинок, с.Серетець, Зборівський р-н, 44 км від Терн., 30 км до Бродів, літ. кух., підсоб. прим., газ, криниця, або обмін на а/м, договірна (067) 991-71-84

Ділянка земельна, с.В.Івачів, 0,15, для ведення садівництва, городництва, договірна (067) 991-71-84

Ділянка земельна, с.В.Ходаків, 0,22, під забудову (097) 471-63-84

Ділянка земельна, с.В.Ходаків, 0,45, під забудову (097) 867-53-23

4.8. ЗДАЮ В ОРЕНДУ

Приміщення, 100 к.м., для проведення навчань, "круглих столів", семінарів, конференцій, презентацій, 150 грн./день, власник. (067) 354-73-05

Візууму в окрему кімнату у 2-кім. квартирі дівчину, р-н "Універсам", е/р, холод., без господин, (Іра). (067) 350-23-35

Візууму на квартиру працюючих хлопців. 26-70-19, (067) 836-87-93

Візууму на квартиру працюючого хлопця. 26-70-19, (067) 836-87-93

ГАРЯЧА ЛІНІЯ "20 ХВИЛИН"

Сьогодні на гарячій лінії "20 хвилин" чергують журналіст Любов Красновська. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу inform@te.ria.ua. На цю ж адресу ви можете надсилати свої фотографії, присвячені життю Тернополя.

Візууму на підселення дівчину, бажано студентку. (098) 817-52-49

Місце торговельне, "польський" ринок, або продаж. (098) 412-73-44

Приміщення для пров.навчань, співбесід, тренінгів, 100 к.м. е/р, в б/я зручний час (24 год./добу), б/я день, 150 грн./день, власн. (067) 354-73-05

Приміщення, Центр, 6-120 к.м., недорого 55-05-92, (099) 348-67-12

4.11. РІЗНЕ

Здаю в оренду приміщення, 100к.м., для проведення навчань, "круглих столів", семінарів, конференцій, презентацій, 150грн./день, власн. (067) 354-73-05

Продається 3-кім. квартира, р-н "Універсаму", 92 к.м., + мансарда 100 к.м., н/б, ц/б, опалені, е/р, можл. з меб., вл., 105 000 у.о.(093)641-02-35, (067)223-39-50

Продається готель, р-н "Подолля", бенкетний зал, рем., 350 у.о./км. (050) 912-04-47

Продається магазин, вул. 15 Квітня, р-к "Київський", 12 к.м., договірна. (050)377-16-19, (067)924-84-83

Продається перший поверх 2-пов. будинку, вул. Вагільєвича, 125 к.м., гарах, великий підвід, 1/2 горища, 2 входи, 0,06 га, 85 000 у.о (067) 810-44-81

Продається підвалні приміщення, вул. Грушевського, 80 к.м., 500 у.о./км. (067) 810-44-81

5. БУДМАТЕРІАЛИ, САНТЕХНИКА**5.2. ПРОДАМ**

Двері міжкімнатні, 60x198 см, шпоновані, зі склом, 2 шт., 0/к, хор. ст., 100 грн. (067) 354-73-05

Вікна м/п WDS та розсувні алюмінієві с-ми для балконів, ролети захисні, жалюзі, знишки до 48 %, натяжні стелі 20-23 у.о. 25-03-44

Газоблоки ТМ "БР-Еко", якісний, екологічний, повн. сертифікований матеріал, 539 грн./куб.м, доставка, знишки. (097) 808-55-72

Дощка паркетна, плінтус, підлога, ламінована, 31,32,33 ас, професійна допомога при виборі, від 44,90 грн./к.м на весь ас-т, доставка 43-01-53, 53-85-98

Огорожа, бляха алюзіон, 1,2x30 м. (067) 352-89-60

Підлога ламінована "Європейська" ТМ "ECO Floor", еколог.чиста, європейська, сертифіков., бук, дуб, вишня, 44,50 грн./к.м., доставка 53-85-98, 42-26-69

Стелі натяжні, в-во Німеччини, Франції, в ас-т, дешево, якісно. 42-38-61, (067)102-35-87

Стелі натяжні, в-во Німеччини, Франції, в ас-т, дешево, якісно. (063) 960-14-83

Цегла, б/к, крокви, лати, мурлати, перемички. (096) 771-94-38

5.4. ПОСЛУГИ БУДІВ.-РЕМОНТНІ

Абсолютно усі види робіт по ремонту та оздобленню вашої оселі, доставка мат. по знищках, дизайн, якісно, швидко, недорого. 42-57-08, (067) 351-47-40

Автономне опалення, водопровід, встановл.глобінних насосів, підв.води, заміна котлів, монт.насосів, Ліц. ААН#179426/16.08.05-42-02-96, (067) 726-54-19

Автономне опалення, заміна в квартиріах водопроводу, каналізації, сушок, колонок, радіаторів, лічильн.; Ліц. ААН#179426/16.08.05-42-02-96, (067) 726-54-19

Бригада виконує штукатурку і стяжку по маяках, набризком. (097) 033-11-80

Бригада виконує штукатурні роботи по маяках, стяжка, відкоси, чим більший об'єм, тим дешевше, якість гарантуємо. (097) 237-53-22

Виконуємо дахові роботи, монтаж, демонтаж, утеплення даху, встанов.дерев'яної, пластикової вагонки, ламінат.

Ліц. АБ№517618 42-01-70, (067) 340-59-05

Кладка, стяжка, штукатурка, огорожі з каменя, барбекю, облицювання фундаменту. Ліц. АБ№517618 42-01-70, (067) 340-59-05

Майстер на вилкі, виконує усі дрібні ремонти, якісно, недорого. (067) 53-80-63, (067) 681-60-29

Утеплення фасадів "Грейплласт", комплектація матеріалів, дотрим. технології, гарантія, все в наявн.н. вийзд у рай., Ліц. АБ№517618 42-57-08, (067) 351-47-40

Утеплення фасадів матеріалами провідних фирм, "корайд", "баранік", "крокодил" тощо в наявн. матеріали, риштування, показ робіт. 42-01-70, (067) 340-59-05

Інформація: буріння свердловин, чистка свердловин, підвищення води до будинку, консультації з водопостачання. (067) 350-38-93

Інформація: висотні роботи, пром. альпінізм, утепл. фасадів, герметизація міжпанельних швів, монтаж реклам., водост. труб, фасад.с-ми (096) 305-46-69

Інформація: муруємо, камін, бут. кам., РВ, плитка, "лапша", фундамент, стяжка, паркет, ламінат, обкл. цоколя, арки. (06

АНЕКДОТИ

Якщо щастя посміхнулося вам крізь зуби, подивіться на нього крізь пальці.

— Якщо ти поцілуєш мене ще хоча б раз, я навік стану твoso.

— Спасибі за попередження.

Стоять дід з бабкою в городі. Дід:

- Я, бабо, скопаю город за сім днів.
- А я за шість.
- Ну копай.

— Що займає останні шість сторінок інструкції з експлуатації автомобіля "Таврія"?

— Розклади автобусів і потягів.

Христина Гудима, 20 років. Студентка ТНЕУ. З палким оптимізмом крокую в ногу з безтурботністю, легкістю, гармонією та успіхом. Беру від життя усе і знаю, що найкращий день — це сьогодні.

Партнер проекту

Надсилайте ваші фото та контактну інформацію (ПІП, номер тел.) на e-mail miss20hv@gmail.com і отримайте запрошення на фотосесію та на участі у рекламних зйомках для найпопулярніших брендів, а головне — можливість стати "Mic 20 хвилин-2011". Конкурс триває з 23.04.2011 до 01.12.2011 р. Детальніше — за тел. 43-00-50

Обери "Mic 20 хвилин 2011" на сайті www.20minut.ua

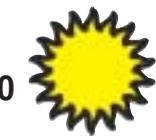
КАЛЕНДАР

13-14

травня 2011 р.

схід

07.00

захід

18.30

У ці дні:

13 травня

Амеріго Веспучі відправився в подорож на Захід, у ході якої з'ясував, що Колумб відкрив новий континент.

1787 перший корабель із каторжниками відправився з Англії до Австралії.

1865 в Одесі відкрили Новоросійський університет, сьогодні — національний університет імені Мечникова.

1913 випробували перший літак конструкції I. Сікорського.

1918 радянському Наркоматові продовольства надали повноваження для реквізіції продуктів у селян.

1975 київське "Динамо" вперше виграло європейський Кубок володарів кубків з футболу.

1981 на площі Святого Петра у Ватикані турецький терорист Аті Агджа важко поранив Папу Римського Івана Павла II.

14 травня

1607 англійці заснували своє перше постійне поселення в Америці — Джеймстаун.

1811 Парагвай здобув незалежність від Іспанії.

1853 у США запатентували згущене молоко.

1905 на Малаховому кургані в Севастополі відкрилася панорама "Оборона Севастополя" художника Франца Рубо.

1940 Голландія капітулювала у Другій світовій війні.

1948 День Незалежності Ізраїлю. Прем'єр-міністр Давид Бен-Гуріон публічно виголосив Декларацію Незалежності в Тель-Авіві.

ІМЕНИНИ

13 травня

Василь — з древньогрецької "царственный"

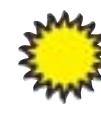
14 травня

Тамара — з древньоєврейської "смоківница"

ПОГОДА

13.05

+25 °C
+10 °C

14.05

+25 °C
+11 °C

15.05

+19 °C
+10 °C

На Тернопільщині наступних три дні буде: 13 травня вночі — +10, вдень — +25, сонечно. 14 травня вночі — +11, вдень — +25, гроза. 15 травня вночі — +10, вдень — +19, гроза. Магнітні бури: 13-14 травня — незначні геомагнітні коливання.

ПЕРЕДПЛАТИ

RIA плюс 20 хвилин
20 хвилин

Передплати тижневик "RIA плюс" на 6 міс або газету "20 хвилин" на 3 місяці

та виграй автомобіль

на "ШОУ RIA 2011"

прийми участь у розіграши 50 цінних подарунків*

Передплата за тел. 43-00-50

Передплатний індекс:
газети "RIA плюс" - 22196
газети "20 хвилин" - 96180

*Долучені до видання на роздріб